

2025

KLANK Juwelen

ZOMERSERIE 2025

02 | 07 Adriaan Hoek
Stadsorganist van Rotterdam

09 | 07 Leo van Doeselaar
Titulair organist Martinikerk Groningen

16 | 07 Andreas Jost
Organist Grossmünster Zürich

23 | 07 Sietze de Vries
Kerkelijk organist Martinikerk Groningen

30 | 07 Wibren Jonkers
Winnaar Internationaal Martini Orgelconcours Groningen 2024

06 | 08 Erwin Wiersinga
Titulair organist Martinikerk Groningen

Woensdagavondconcerten

aanvang 20.00 uur

entree € 15,00

studenten t/m 29 jaar € 12,50

kinderen t/m 15 jaar gratis

📄 ticketreservering via
www.avondmuziek.nl

Stichting Avondmusyck Martinikerk Groningen

ORGELCONCERTEN MARTINIKERK GRONINGEN

Oude en nieuwe klanken in Groningen

We hebben samen met de bijna vijftig orgelcommissies van Groningen met plezier gewerkt aan een nieuwe editie van Klankjuwelen. In een regio met een hoge dichtheid aan mooie, vaak monumentale orgels, is het een feest om een programma aan te kunnen bieden met traditionele en verrassende concerten. Organisten uit de hele wereld komen hier om te spelen. Hierdoor valt er voor de muziekliefhebber veel te genieten en te ontdekken. Vaak zijn de orgels te horen in mooie kerken die op hun beurt in een fraaie omgeving staan. Laat u zich vooral ook verleiden om niet alleen te luisteren, maar om erop uit te trekken voor een bezoek aan de omgeving. Graag wijzen we u ook op de concerten van de verschillende beiaardiers. Gratis en voor niets worden ze over ons uitgestrooid.

Nog een laatste tip: kijk vooraf op www.erfgoednieuws.nl of er wijzigingen in het programma zijn of abonneer u op de gratis digitale orgelagenda die zeer regelmatig verschijnt met extra informatie over organisten en hun programma's.

Aanmelden kan via onderstaande QR code of met deze link: <https://bit.ly/EGPoo>

Mede namens de samenwerkende orgelcommissies wens ik u een bijzonder mooi muzikaal seizoen.

Roeli Broekhuis, directeur Erfgoedpartners | Centrum Groninger Taal & Cultuur

COLOFON

Jaargang 7, april 2025
Klankjuwelen is een jaarlijkse uitgave van Erfgoedpartners en Centrum Groninger Taal & Cultuur en wordt gratis verspreid.

REDACTIE
Thea Pol, Rosa Veldman,
met medewerking van
Rudi Diekstra, Dida Noordhof
en Peter Blink

Stichting Groningen Orgelland
Hans Beek
Met medewerking van
Albert Buursma,
Peter Westerbrink (interviews)
Elsbeth Mulder, Adolph Rots,
Elly Smits, Richard de Vries

Erfgoedpartners | Centrum Groninger Taal & Cultuur
Raadhuisstraat 3
9988 RE Usquert
(0595) 749 330
www.erfgoedpartners.nl

Vormgevingsconcept Geert de Koning
Drukwerk Marnedrukkers
Oplage 5.000 exemplaren

Voorzijde omslag
Orgelstudente Annemiek Zeldenrust
Beeld: Anjo de Haan

Achterzijde omslag
Janna Bathoorn – Hans Fidom

Groningen is een provincie met veel waardevol en bezienswaardig erfgoed. Middeleeuwse kerken, eeuwenoude borgen en monumentale molens sieren het landschap. Ook erfgoed uit een recenter verleden is in Groningen te vinden. Denk daarbij aan panden van de zogenaamde Amsterdamse School of industrieel erfgoed.

Behalve de hierboven genoemde parels is Groningen, samen met de Duitse buurregio Ostfriesland, wereldwijd beroemd om zijn eerbiedwaardige orgels. Het orgeltijdschrift Klankjuwelen, dat in 2025 voor de zevende keer verschijnt, geeft een overzicht van de activiteiten die rondom veel van die orgels door orgelcommissies, organisten en andere betrokkenen worden georganiseerd.

Opvallend is dat de laatste jaren naast traditionele orgelconcerten steeds vaker concerten worden georganiseerd waarin niet alleen het orgel is te horen maar soms ook verrassend andere instrumenten. Hiermee wordt publieke belangstelling verkregen van mensen die soms het kerkorgel voor het eerst horen. In deze editie van Klankjuwelen zijn daarvan enkele voorbeelden te vinden.

In Klankjuwelen 2025 komen diverse Groningse orgelvertegenwoordigers aan het woord. Mensen, die vanuit hun functie met orgels te maken hebben. Vaak doen ze dat op vrijwillige basis. Anderen worden ervoor betaald. Maar hoe dan ook, hun betrokkenheid en bevlogenheid voor de kerkorgels delen ze. Graag nemen wij u mee door 2025 met per seizoen een overzicht van wat er dit jaar op orgelgebied op het programma staat. En of je nu het kerkorgel leert ontdekken of dat het instrument een dierbare oude bekende is: er is in Groningen voor iedereen wat wils op orgelgebied.

Is er nog een toekomst voor het Nederlandse (historische) huisorgel?

Onder deze titel organiseert de Stichting Gezamenlijke Orgelcommissies Het Hogeland (SGOHH) op 8 mei 2025 in de Petruskerk in Leens een symposium. Het doel van dit symposium is om de belangstelling voor het huisorgel, en met name het historische huisorgel te stimuleren. Het Nationaal Orgelmuseum te Elburg, waar een schat aan historische huisorgels staat opgesteld, werkt deze dag nauw samen met de organisatoren van dit symposium, evenals het tijdschrift De Orgelvriend. Op 9 mei vindt een excursie plaats naar een paar fraaie voorbeelden van historische instrumenten in de provincie Groningen.

In Nederland zijn in de 17^e, 18^e en 19^e eeuw veel huisorgels gebouwd volgens de gebruikelijke meubelstijlen van die tijd. In de 18e eeuw waren dat vooral kabinetorgels, vanaf het derde kwart van de 18e eeuw werden ook veel bureauorgels gebouwd en met name in de 19e eeuw werd het secretaireorgel populair. De eigenaren kwamen veelal uit de gegoede burgerij, die het zich kon veroorloven een dergelijk instrument aan te schaffen.

Arend Jan Gierveld promoveerde in 1977 op een studie over het Nederlandse huisorgel. Het resultaat van zijn zeer uitgebreide studie werd gepubliceerd in het boek 'Het Nederlandse huisorgel in de 17e en 18e eeuw'. Het gevolg van deze publicatie was dat de belangstelling voor deze instrumenten sterk toenam. Veel organisten en orgelliefhebbers probeerden zo'n instrument te bemachtigen en het te (laten) restaureren. Met name in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw wisselden deze instrumenten voor flinke prijzen van eigenaar.

Die tijd is voorbij. Voor deze ontwikkeling zijn allerlei redenen aan te voeren, die tijdens het

symposium aan de orde zullen komen. Wat de organisatoren op deze dag vooral willen benadrukken is de muzikale sensatie die een goede pijpklank teweegbrengt. We zijn er daarom van overtuigd dat het huispijporgel toekomst heeft!

SYMPOSIUM

Prof. Hans Fidom verzorgt een interessante inleiding over het (on)gebruik en de toekomst van huisorgels. Wilma Seijbel, directeur van het Nationaal Orgelmuseum Elburg, neemt u mee naar de schatkamers van het museum en demonstreert in beeld en geluid een aantal bijzondere huisorgels. Jos van der Kooij en Maarten Seijbel laten zien en horen wat er zoal bij komt kijken om de collectie historische huisorgels van het Nationaal Orgelmuseum te Elburg in stand te houden. Roelof Kuik, kenner op het gebied van huisorgels, geeft een presentatie van zowel recente als historische huisorgels. Ook gaat hij wat dieper in op wat er komt kijken bij het stemmen, onderhouden en eventueel restaureren van (historische) huisorgels.

Tijdens het symposium kunt u diverse historische huisorgels die in of in de nabijheid van de kerk staan opgesteld bekijken en beluisteren. We sluiten de dag feestelijk af met een concert door Euwe en Sybolt de Jong op de drie fraaie kleine orgels in de kerk van Leens.

Het evenement op 8 mei is zowel digitaal als fysiek mee te maken. Digitaal kunt u deze dag live meeleven of later de opname downloaden.

DIGITAAL BIJDRAGEN AAN HET SYMPOSIUM

De organisatoren van het symposium roepen bezitters van huisorgels op om het verhaal van hun orgel te delen, voorzien van beeld- en (indien mogelijk) geluidsmateriaal. Voor meer informatie en inzenden, neem contact op met Roelof Kuik r.kuik51@gmail.com. Tijdens de excursie worden deze opnames en foto's gepresenteerd.

EXCURSIE

Vrijdag 9 mei 2025 start om 10:30 uur een excursie naar een paar fraaie huisorgels in de provincie Groningen onder leiding van Roelof Kuik. Annemiek Zeldenrust, student orgel aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen, bespeelt de instrumenten en zal zangers en/of instrumentalisten begeleiden.

Er wordt een bezoek gebracht aan het Groet & Vool-orgel in de Menkemaborg van Uithuizen, het Onderhorst kabinetorgel in de Vermaning van Middelstum, het bureauorgel van Hillebrand uit 1826 van de erven Edskes en het Van Gruisen kabinetorgel in de kerk van Oosternieland. De excursie vindt plaats met eigen vervoer, met de mogelijkheid van carpoolen. Onderweg lunchen we ergens (eigen rekening). Rond 16:30 uur wordt de excursie afgerond.

10.00-10.30 uur: Welkom met koffie en koek
10.30 uur: Start programma met een inleiding door Prof. Hans Fidom

SPREKERS

Wilma Seijbel demonstreert bijzondere huisorgels uit de collectie van het Nationaal Orgelmuseum in Elburg

Jos van der Kooij en **Maarten Seijbel** vertellen over het in stand houden van de collectie van het museum

Roelof Kuik geeft een presentatie over historische en recente huisorgels en gaat in op het stemmen, restaureren en onderhouden van huisorgels.

Rond het middaguur is er ruimte in het programma voor een gezamenlijke lunch.

AFSLUITING

De dag wordt in stijl afgesloten met een concert door **Euwe** en **Sybolt de Jong**.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Kosten 8 mei

Dagkaart met lunch in de Petruskerk € 25,-

Digitaal download aanvragen €10,-

KOSTEN EXCURSIE 9 MEI

De kosten bedragen € 20,- per persoon. De lunch is voor eigen rekening. Meldt u zich tijdig aan want het aantal plaatsen is beperkt. De kosten kunnen op de dag zelf betaald worden (bij voorkeur contant). De toegang tot de Menkemaborg is met een museumkaart gratis, zonder kaart betaalt u een gereduceerde entreprijs.

Aanmelden voor beide dagen kan tot 4 mei bij Roelof Kuik: r.kuik51@gmail.com of 06 40603808.
Zie ook de website van de SGOHH: www.orgelshogeland.nl

Programma in de Petruskerk

Hinsz in de spotlights

Zaterdag 10 mei 2025

Op zaterdag 10 mei 2025 houdt de Stichting Groninger Orgelland (SGO) een excursie. De deelnemers verdiepen zich tijdens deze dag in het werk van de orgelmaker Albertus Anthoni Hinsz (1704-1785).

Hinsz was in de 18e eeuw één van de toonaangevende orgelbouwers van ons land. Van zijn werk verschijnt aan het eind van de excursie een nieuw overzicht in boekvorm. Dit boek bestaat uit ruim 200 pagina's met

prachtige foto's en actuele beschrijvingen die op sommige zaken een nieuw licht werpen.

We bekijken en beluisteren de orgels van Midwolda, Appingedam, Zandeweer en Leens onder leiding van Kees Kugel en Albert Rodenboog.

In Midwolda bevindt zich het grootste en meest originele dorpsorgel dat Hinsz bouwde (1772). Het orgel in Zandeweer (1731) is het eerste werk van Hinsz, nog volledig in het concept van de grote orgelmeester Frans Caspar Schnitger. Het orgel van Leens (1733) is beroemd om zijn indrukwekkende concertseries, het weelderige front en -uiteraard- de prachtige klank. In de luxe touringcar vertelt Kees Kugel meer over het leven en werk van Hinsz.

Orgel Zandeweer; foto: beeldarchief Erfgoedpartners

Programma

- 09:00 uur Vertrek Hoofdstation Groningen
- 09:45 uur Koffie in Midwolda
- 10:00 uur Presentatie van het Hintsorgel door Ludolf Heikens
- 11:00 uur Vertrek naar Appingedam
- 11:30 uur Presentatie van het Hinszorgel door Dirk Molenaar
- 12:30 uur Lunch
- 14:00 uur Vertrek naar Zandeweer
- 14:30 uur Presentatie van het Hinszorgel door Dirk Molenaar
- 15:30 uur Vertrek naar Leens
- 16:15 uur Thee/koffie in Sjalom naast de Petruskerk in Leens
- 16:30 uur Uitreiken eerste exemplaar van het nieuwe boek: Albertus Anthoni Hinsz (1704-1785) Een overzicht van zijn werk aan de Commissaris van de Koning in de provincie Groningen, de heer René Paas
- 17:00 uur Concert Sander van den Houten op het Hinszorgel van Leens
- 18:15 uur Vertrek van de bus naar Hoofdstation Groningen
- 19:15 uur Aankomst Hoofdstation Groningen

Prijs: bus/demonstraties/koffie/thee en lunch: € 60,00 p.p. Donateurs Groninger Orgelland € 55,00. Er is de mogelijkheid het boek nog tegen intekenkosten in de bus aan te schaffen.

Opgeven voor 1 mei bij albertrodenboog015@gmail.com of per app 06-53544743.

Albertus Anthoni Hinsz (1704-1785), een overzicht van zijn werk als orgelmaker

Interview met Kees Kugel over orgelbouwer Hinsz

Door: Peter Westerbrink | Beeld: Fred Reiffers

De orgelgeschiedenis van stad en provincie Groningen is in allerlei publicaties uitvoerig gedocumenteerd waarbij allereerst het in 1994 door de Stichting Groninger Orgelland gestarte vijfdelige project 'Het Groninger Orgelbezit van Adorp tot Zijldijk' moet worden genoemd. Er zijn naslagwerken per orgelmaker dan wel publicaties naar aanleiding van in het recentere verleden voltooide restauraties. Diverse boekwerken informeren over Arp Schnitger. In 1990 publiceerde Koos Tiggelaar een eerste uitvoerig overzicht van het werk van Heinrich Hermann Freytag. Aan een monografie over de orgels van Petrus van Oeckelen legt Peter van Dijk momenteel de laatste hand. Wel ontbreekt nog een eenvoudig toegankelijk overzicht van de Groninger orgelbouw vóór Arp Schnitger en wellicht zou het ook goed zijn nog eens een monografie aan Johann Wilhelm Timpe te wijden.

INTERNATIONALE BEKENDHEID
Reeds veertig jaar geleden verscheen 'Albertus Anthoni Hinsz,

Orgelmaker' met een inventarisatie en beschrijving van alle Hinszorgels. De naam van Hinsz (1704-1785) is verbonden aan een aantal orgels, die de top vormen van het Hollandse orgelpatrimonium. Zijn instrumenten in Kampen, Bolsward en Leens, om maar enkele te noemen, genieten internationale bekendheid. Vanaf 1729 voorzag hij in een periode van ruim vijftig jaar vooral de noordelijke provincies van nieuwe orgels en moderniseerde hij tal van bestaande instrumenten. In Groningen legde hij zodoende, samen met Schnitger en Freytag, de basis voor wat we nu trots de wereldberoemde Groninger orgeltuinen noemen, met de historische orgels in het aangrenzende Duitse Ost-Friesland uniek in de wereld.

OVERZICHTSWERK

Binnenkort verschijnt er een nieuw boek over Hinsz: 'Albertus Anthoni Hinsz (1704-1785), een overzicht van zijn werk als orgelmaker'. Het wordt op 10 mei in de Petruskerk te Leens gepresenteerd, op dezelfde plek dus waar een beroemd orgel van Hinsz staat. Een mooie reden

om een van de samenstellers, Kees Kugel, te vragen naar het hoe en waarom van deze uitgave.

Zoals gezegd, uit 1985 dateert een eerste overzichtswerk, samengesteld door Willem Dorgelo. 'Een heel waardevol boek maar geda-teerd. Het gaat tot 1985 en toen was er nog bijna geen enkel Hinsz-orgel gerestaureerd. Nu zijn ze allemaal gerestaureerd. Ook de 'krantachtige' opmaak en kwaliteit van de foto's laat te wensen over. De wens was dus om te komen tot een ge-actualiseerd overzicht van het werk van Hinsz dat er aantrekkelijk uitziet met goede foto's en aangevuld met gegevens tot op vandaag'.

Daarbij heeft het geen wetenschappelijke pretentie. 'Ik ben geen wetenschapper maar een tamelijk gepassioneerde orgelliefhebber en dus is het bestemd voor de geïnteresseerde liefhebber, die in een boek het werk van Hinsz wil overzien'. Kugel benadrukt dat hij geen nieuw archiefonderzoek heeft gedaan maar zich baseert op gegevens van Dorgelo maar ook op onderzoek van bijvoorbeeld Frans Talstra, die in 1979 in de vierdelige

serie 'Langs Nederlandse orgels' het deel over de drie noordelijke provincies verzorgde.

EEN CHRONOLOGISCH OVERZICHT Waar Dorgelo een alfabetische opsomming geeft, is het over-

zicht nu chronologisch, dus van Zandeweer tot Uithuizermeeden. Ook niet meer bestaande orgels, zoals in Minnertsga (verbrand) en Hallum (toren ingestort), worden besproken. 'Wat ik gedaan heb is bij elkaar brengen wat tot op vandaag

erover geschreven is'. En daar heeft Kugel veel werk aan gehad want over elk orgel zijn wel brochures en publicaties verschenen, vaak ook naar aanleiding van een restauratie. 'Mijn hele werkkamer lag bezaaid met stencils, boekjes en andere publicaties'.

Gevraagd naar de opzet van elke beschrijving: 'het stramien is steeds hetzelfde. Wat was er voor Hinsz, wat heeft Hinsz gedaan en wat is er na Hinsz gebeurd.' Uiteraard met dispositie en de gebruikelijke vermelding van zaken als stemming, winddruk, klavieromvang etcetera. En omdat orgels in kerkgebouwen staan, wordt ook de geschiedenis van het gebouw in het kort behandeld. Voor nadere informatie worden steeds de geraadpleegde bronnen genoemd. Ten minste drie foto's sieren elke beschrijving: naast het exterieur van het (kerk) gebouw steeds een van het front en de speeltafel. Die foto's maakte Kugel zelf: elke kerk werd bezocht, samen met medesamensteller Albert Rodenboog. De laatste kwam trouwens ook met het idee voor het nieuwe boek en nam de organisatorische en financiële rompslomp voor zijn rekening.

OOK VERBOUWING

'Hinsz bouwde niet alleen nieuwe orgels, hij was in zijn werkzame leven ook betrokken bij de verbouwing en uitbreiding van bestaande instrumenten en verrichtte onderhoudswerkzaamheden en reparaties' zo valt te lezen in de aankondigingsfolder. Benieuwd naar de interpretatie van het begrip 'verbouwing' blijkt dan de marge ruim. Zo wordt in de stad Groningen, naast de orgels in de Martinikerk, het Pelstergasthuis en Pepergasthuis (nu in Peize) ook Hinsz' werk in de toenmalige Academiekerk (nu Akerk) gememo-reerd, waar hij 'slechts' een koppel tussen Rugwerk en Hoofdwerk aanbracht en de open deurtjes van het Borstwerk aan de achterzijde dicht maakte. Ook ingrijpend aangepaste of verplaatste Hinsz-orgels worden besproken. Een mooi voorbeeld is het kleine orgel, in 1738 afgeleverd

voor de Lutherse kerk in Deventer, dat na enkele omzwervingen in 1963 in de aula van de Universiteit Utrecht terechtkwam, uitgebreid met een Rugwerk en losstaande pedaaltorens.

MEER DAN EEN KIJKBOEK

Best een uitvoerig boek dus. Waar Dorgelo zo'n tweehonderd pagina's nodig heeft, schat Kugel de uiteindelijke omvang van het nieuwe boek op circa driehonderd pagina's. 'Het is ook meer dan een kijkboek met een verhaal erbij. Neem bijvoorbeeld de Bovenkerk in Kampen. Dat is toch een aanzienlijk verhaal geworden. Als aan het Hinsz-concept later een nieuw Pedaal en tweede Bovenwerk worden toegevoegd, moet je het daar wel over hebben'.

Het nieuwe boek wordt mede uitgegeven door de Stichting Groningen Orgelland (SGO) die ook als penvoerder optrad bij het aanvragen van subsidies. Omdat Hinsz naast acht orgels in Friesland (waarvan vijf behouden) en losse opdrachten in Deventer, Kampen, Almelo (verdwenen) en Wassenaar, toch vooral in Groningen werkzaam is geweest, is de connectie met de SGO snel gelegd.

VERBETEREN GEMEENTEZANG

Twee jaar lang was Kugel, ter voorbereiding van de nieuwe uitgave, intensief bezig met de orgels van Hinsz. Wat is voor hem de betekenis geweest van Hinsz in een werkzame periode van meer dan vijftig jaar, ook in vergelijking met Schnitger die in een veel kortere periode (1691-1704) zijn stempel op de Groninger orgels drukte? 'Hinsz' werkzaamheden kun je zien als meer toegesneden op de gemeentezangpraktijk van toen en ook de begeleidingspraktijk van toen. We weten van Lustig (organist van de Martini en goede

vriend van Hinsz) hoe hij begeleidde want dat staat in het voorwoord van zijn Psalmboek. Daarbij passen bijvoorbeeld lage tertsmixtures, de vervanging in latere orgels van de Quintadeen 16vt door een Bourdon 16vt en het disponeren van het soloregister Cornet. Lustig beschrijft ook hoe hij de gemeentezang wil verbeteren door het ritmisch zingen in te voeren. Hij wil daar zelfs een koor van weeskinderen bij inschakelen, een project wat jammerlijk mislukt. Ze hadden dus blijkbaar hetzelfde doel voor ogen.

CD

Fascinerend is dan de ontwikkeling die bij Hinsz te bespeuren valt. Waar zijn eerste orgel (Zandeweer 1731) nog een oude (middentoon) stemming kreeg en een klank gericht op helderheid en boventoonrijkdom, getuigt zijn grote orgel in Midwolda (1772) van een geheel ander klankideaal. Het laatste door Hinsz gebouwde instrument in Uithuizermeeden heeft zelfs geen Octaaf 2vt meer op het Hoofdwerk. Deze drie orgels zijn ook te beluisteren op een cd die bij het boek zal verschijnen. Het geeft de uitgave een duidelijke meerwaarde.

Via www.profiel.nl/intekenen kunt u nu al intekenen op deze uitgave (intekenprijs € 29,50, later is de verkoopprijs € 37,50). Bij verschijning krijgt u automatisch bericht en kan het boek via genoemde site besteld worden.

Ingebruikneming gerestaureerd orgel in Den Andel + Van Oeckelen-orgeltocht

Zaterdag 17 mei 2025

Op zaterdag 17 mei om 15:30 uur wordt het gerestaureerde Van Oeckelen-orgel (1880) in de kerk van Den Andel officieel in gebruik genomen. De restauratie is uitgevoerd in opdracht van Groninger Kerken. Orgelmakerij Van der Putten voerde de restauratie uit, onder advies van Peter van Dijk, samen met Dirk Molenaar en Wietse Ouwejan. Het schilderwerk werd hersteld door Veldman & Veltman.

In Den Andel en de directe omgeving bevinden zich vier prachtige Van Oeckelen-orgels. De ingebruikneming van het orgel in Den Andel

biedt een uitgelezen kans om een orgeltocht te organiseren langs deze bijzondere instrumenten. Tijdens de tocht wordt telkens in ongeveer 45 minuten een korte toelichting gegeven over de kerk en het orgel, waarna het orgel uitgebreid zal klinken.

De tocht kan zelfstandig worden afgelegd per auto of fiets. De toegang tot de kerken is gratis, er wordt een collecte gehouden in Saaxumhuizen, Breede en Westernieland ter dekking van de kosten.

De feestelijke ingebruikneming in Den Andel wordt afgesloten met een hapje en een drankje. Kom genieten van deze muzikale reis door de geschiedenis van de Van Oeckelen-orgels. Voor informatie: info@groningerkerken.nl

Orgel Den Andel; foto: beeldarchief Groninger Kerken

Orgeldag Noord-Nederland

Zaterdag 10 mei 2025

MOOIE DINGEN WERPEN HUN SCHADUW VOORUIT

De tweede zaterdag in mei is het weer Orgeldag Noord Nederland, de dag waarop historische orgels in Groningen, Friesland en Drenthe kunnen worden bespeeld door geïnteresseerde orgelliefhebbers. Uit voorgaande jaren is gebleken dat deze dag, waaraan veel (amateur-) organisten deelnemen, in een behoefte voorziet en telkens een groot succes is.

Ook dit jaar wordt deze dag georganiseerd door de Stichting Hinszorgel Leens, die dankbaar is dat de orgels jaarlijks door de plaatselijke organisaties ter beschikking worden gesteld en bemenst. De organisatie verwacht dat er weer circa 100 instrumenten beschikbaar zijn.

Vanaf 1 april is de meest actuele lijst van deelnemende orgels met de beschikbare tijden te raadplegen op de website van de Stichting Hinszorgel Leens. www.hinszorgelleens.nl

Sander van den Houten; foto: Andrea Poll

Voor opgave en deelname gelden de volgende ‘Sp(e)elregels’:

- De speeltijd per deelnemer is een half uur per orgel.
- Van 10:00 tot 16:00 uur zijn de kerken te bezichtigen en de orgels te bespelen.
- In principe is het bespelen van de orgels voor iedereen mogelijk. Men dient zich echter te realiseren dat orgels instrumenten zijn waarmee voorzichtig moet worden omgegaan. Er wordt dan ook verzocht de wijze van bespelen op de orgels af te stemmen.
- Nadere informatie met betrekking tot opgave en intekening is te vinden op de website www.hinszorgelleens.nl
- Na aanmelding ontvangt iedere speler een bevestiging van de afgesproken speeltijden.
- De dispositie van de orgels zijn te vinden op de website van de Stichting Hinszorgel Leens.
- Per bespeler wordt een bijdrage gevraagd van € 22,50 ongeacht het aantal orgels dat men wil bespelen. Op vertoon van het bewijs van deelname hebben de deelnemers aan de Orgeldag Noord-Nederland gratis toegang tot het middagconcert om 17:00 uur in Leens dat dit jaar wordt verzorgd door Sander van den Houten, organist Evangelisch Lutherse Kerk te Den Haag.

Muziek & Monument

Festival in de Woldkerken in het Oldambt op zondag 22 juni

Tekst: Elly Smits

Hollywood Horse Shit; Foto: beeldarchief Muziek en Monument

Op zondag 22 juni vindt het festival Muziek & Monument plaats. In vier monumentale kerken in het Oldambt treden vier verschillende artiesten op. Muziek & Monument is een festival dat de schoonheid van het Oldambtster erfgoed combineert met prachtige en inspirerende muziek van Groningse talenten.

PROGRAMMA

De kerk van Nieuwolda is het podium voor het Noordelijk Barok Ensemble van Jelte Hulzebos. De akoestiek van het ruim driehonderd jaar oude gebouw is perfect voor de uitvoering van kleine kamermuziekwerken. Het ensemble brengt een inspirerend programma van muziek uit de tijd van J.S. Bach, aangevuld met Franse muziek van Leclair Clerambault en Couperin.

In Midwolda brengen Ludolf Heikens, Alex Vissering en de band Hollywood Horse Shit het programma 'Memphis in Midwolle'. De band ontstond in 1994 spontaan tijdens een muzikantenfeestje. Ze spelen van country tot blues en van Rock-'n'-roll tot Ierse Folk. In dit optreden

gaan ze terug naar de roots van Elvis Presley en Johnny Cash in een bijzonder samenspel van country en het grote Hints-orgel.

In de kerk van Oostwold, een monument in de stijl van de Amsterdamse school, speelt Törf, een Groninger folkgroep die oude dans- en liedtradities tot leven brengt. De muziek klinkt traditioneel maar is tegelijkertijd ook eigentijds door de bijzondere arrangementen en de instrumentatie. Het geluid wordt bepaald door de mix van gitaren, doedelzakken, viool, exotische instrumenten, accordeon, basgitaar en zang. In Törf herkent men een bijzondere combinatie zoals teksten in een kleine streektaal en een veelzijdige vorm van wereldmuziek.

In Finsterwolde speelt Them Dirty Dimes, een band die teruggrijpt op oude genres en daar iets nieuws van smeedt. Met hun gevarieerde set schiet de band van Gypsy naar Blues en van Americana naar Dixieland. Them Dirty Dimes heeft een voortreffelijke collectie verhalend songwerk, aangevuld met de prachtigste bluegrass en western oldies. In de Stefanuskerk bouwen ze moeiteloos een vakkundig feestje!

Praktische informatie

Wanneer: zondag 22 juni 2025
 Waar: Nieuwolda, Midwolda, Oostwold en Finsterwolde
 Hoe laat: 4 optredens tussen 11:30 en 16:30 uur
 Toegangsprijs: Passe Partout voor de hele dag: 4 concerten voor € 30,00 of € 10,00 per concert.

Muziek & Monument

Them Dirty Dimes; Foto: Josetta Mellies en >

Josetta Mellies
 PHOTOGRAPHY
 CONCERTBOERDERIJ D'ERFMEESTER

Orgelconcerten in de kerk van Garnwerd

Ook in 2025 is elke zaterdag in juni en juli het meer dan tweehonderd jaar oude Van Dam-orgel in Garnwerd te beluisteren. Het orgel uit 1809 werd in 1985 gerestaureerd door orgelbouwer Mense Ruiter. Sindsdien kunnen de oude klanken weer beluisterd worden.

Om de drempel zo laag mogelijk te houden, is de toegang gratis. Het doel hiervan is om het orgel als veelzijdig muziekinstrument meer onder de muzikale aandacht te brengen. Iedereen kan zo even binnenlopen en genieten van de schitterende orgelklanken.

De organisten zijn veelal mensen uit de omgeving; sommigen zijn organist van beroep, maar er zijn ook muziekstudenten en amateur-liefhebbers die hun muzikale hart aan het orgel verpand hebben.

7 juni	Theo Jellema
14 juni	Jacob Rozema
21 juni	Kees Kugel
28 juni	Evert Spriensma
5 juli	Hans Beek
12 juli	Albert Viersen
19 juli	Rolf Wassens
26 juli	Brenda Baron

Programma

Zomerserie Stichting Avondtmusyck Martinikerk Groningen

Dit seizoen nemen zes toporganisten plaats achter de drie klavieren van het fameuze Schnitgerorgel.

Het openingsconcert is op woensdag 2 juli en wordt gegeven door Adriaan Hoek, stadsorganist van Rotterdam. Hij voert de Goldbergvariaties van Johann Sebastian Bach uit.

Op woensdag 9 juli bespeelt titulair organist Leo van Doeselaar het orgel.

Andreas Jost uit Zürich neemt op woensdag 16 juli plaats aan de klavieren voor het derde concert. Jost is organist van de Grossmünster van Zürich en hij is hoogleraar orgelspel aan de Kunsthochschule van Zürich.

Op woensdag 23 juli is de beurt aan Sietze de Vries, als kerkorganist van de Martinikerk zeer vertrouwd met het instrument. Sietze de Vries is docent aan het Prins Claus Conservatorium van Groningen en hij heeft daarnaast een internationale concertpraktijk.

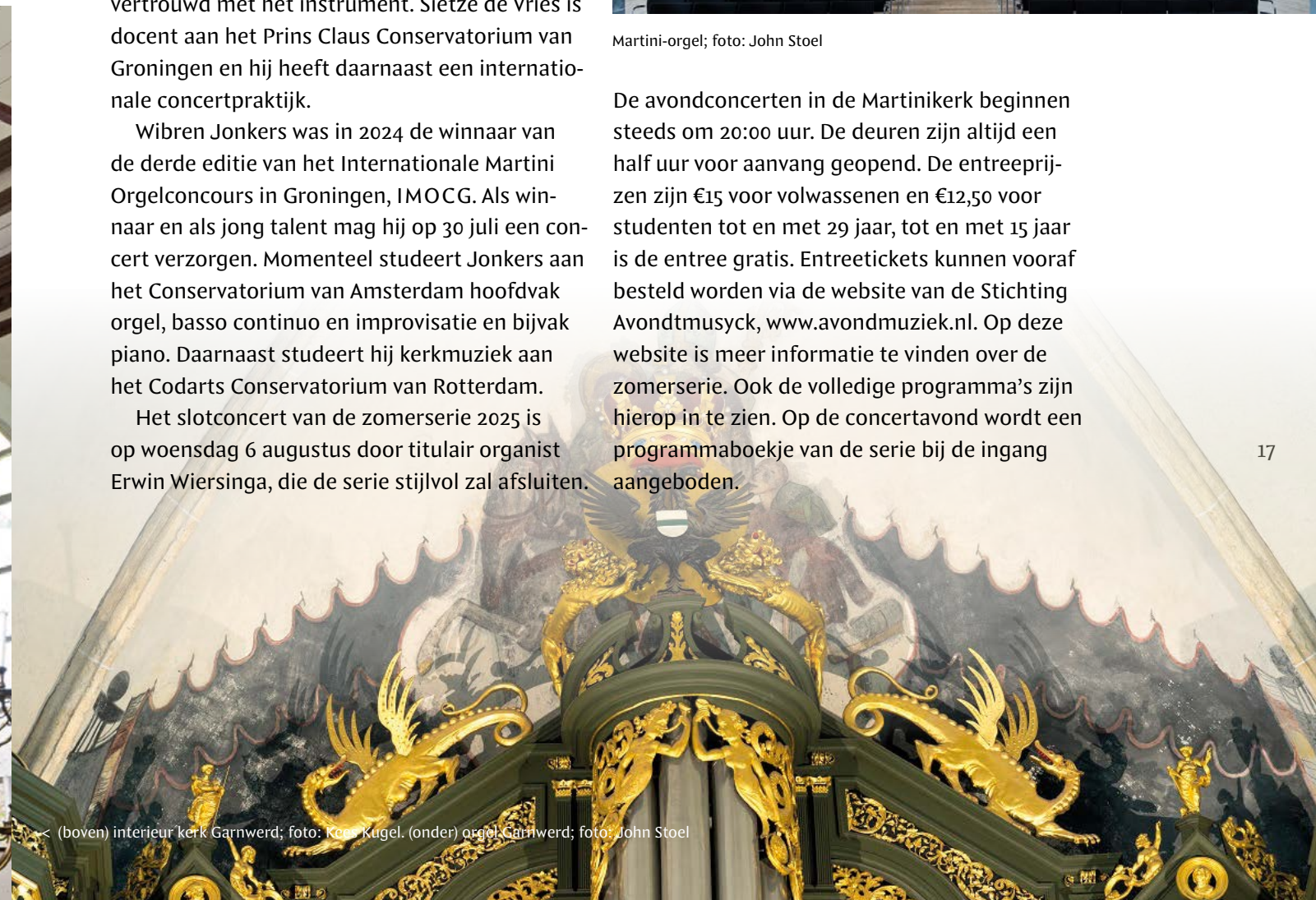
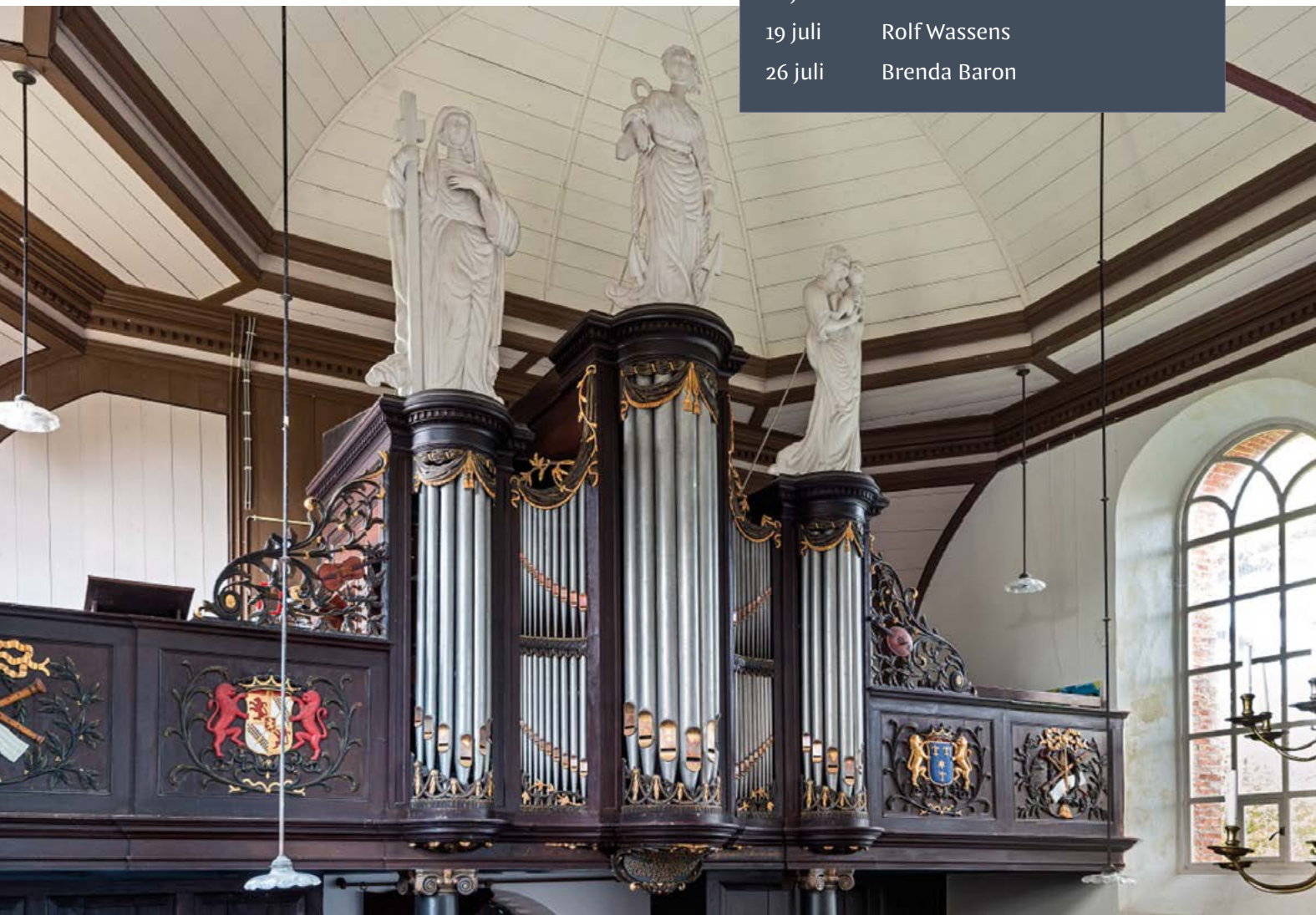
Wibren Jonkers was in 2024 de winnaar van de derde editie van het Internationale Martini Orgelconcours in Groningen, IMOCG. Als winnaar en als jong talent mag hij op 30 juli een concert verzorgen. Momenteel studeert Jonkers aan het Conservatorium van Amsterdam hoofdvak orgel, basso continuo en improvisatie en bijvak piano. Daarnaast studeert hij kerkmuziek aan het Codarts Conservatorium van Rotterdam.

Het slotconcert van de zomerserie 2025 is op woensdag 6 augustus door titulair organist Erwin Wiersinga, die de serie stijlvol zal afsluiten.

Martini-orgel; foto: John Stoel

De avondconcerten in de Martinikerk beginnen steeds om 20:00 uur. De deuren zijn altijd een half uur voor aanvang geopend. De entreprijzen zijn €15 voor volwassenen en €12,50 voor studenten tot en met 29 jaar, tot en met 15 jaar is de entree gratis. Entreetickets kunnen vooraf besteld worden via de website van de Stichting Avondtmusyck, www.avondmuziek.nl. Op deze website is meer informatie te vinden over de zomerserie. Ook de volledige programma's zijn hierop in te zien. Op de concertavond wordt een programmaboekje van de serie bij de ingang aangeboden.

(boven) interieur kerk Garnwerd; foto: Kees Kugel. (onder) orgel Garnwerd; foto: John Stoel

Intiem klassiek in de Petruskerk: *de lusttuin van Leens*

Vaak denkt men dat een orgel in de kerk geboren is. Het orgel werd echter circa 250 jaar voor de jaartelling uitgevonden in Alexandrië (Egypte). De eerste orgels stonden aan de hoven van koningen en keizers. Keizer Karel de Grote had maar liefst vier orgels in zijn paleis in Aken. Muziek dus om de paleisbewoners en -bezoekers in een intieme omgeving plezierig te vermaken. En dat is wat de nieuwe zondagmiddagserie in de Petruskerk in Leens ook wil zijn. Het grote orgel zwijgt en de huiskamermuziek komt aan het woord. Dat gebeurt in het koor van de kerk, intiem. Na afloop is er wijn of druivensap. De concerten beginnen steeds om 15:00 uur.

3 augustus

10 augustus

17 augustus

Entree

Ab Weegenaar: fagot en kabinet-/koor- en Mitterreither-orgel

Sander van de Houten: kabinet-/koor- en Mitterreither-orgel

Ada Pérez: verschillende fluiten, Tim Veldman: kabinet- en koororgel

Jochem Schuurman aan de klavieren samen met een zangeres

€ 12,50 (inclusief drankje)

De concerten beginnen steeds om 15:00 uur.

Programma

Stichting Concerten Nicolaïkerk

Stichting Concerten Nicolaïkerk organiseert deze zomer diverse concerten in de Nicolaïkerk in Appingedam. De concerten op zaterdag zijn steeds van 11:30-12:00 uur. De concerten op zondag beginnen om 15:30 uur.

Portret organist Laurens de Man; foto: beeldarchief Erfgoedpartners

Zondag 15 juni

Zaterdag 19 juli

Zaterdag 2 augustus

Zaterdag 16 augustus

Zaterdag 30 augustus

Zondag 12 oktober

Laurens de Man, hoofdorganist van de Utrechtse Janskerk

Pieter Pilon, concertorganist en uitvoerend musicus in diverse ensembles en orkesten

Vincent Hensen-Oosterdijk, organist van de Nicolaïkerk in Appingedam

Janny de Vries, organist van de Pelstergasthuiskerk in Groningen

Henk de Vries, organist van de Petruskerk in Zuidbroek

Toon Hagen, organist van de Grote of Sint-Michaëlskerk in Zwolle en de Grote Kerk in Apeldoorn

De concerten op zaterdag zijn steeds van 11:30-12:00 uur.
De concerten op zondag beginnen om 15:30 uur.

Programma

< Exterieur Petruskerk Leens; foto: beeldarchief Erfgoedpartners

Met oldtimers langs oude orgels

Tekst: Richard de Vries

Op zaterdag 6 september komen liefhebbers van oude orgels én van oude auto's aan hun trekken. Met oldtimers wordt een tocht gereden langs vijf historische orgels binnen de gemeente Het Hogeland. De tocht wordt georganiseerd door de Stichting Gezamenlijke Orgelcommissies Het Hogeland (SGOHH) in samenwerking met de Historische Automobielen Vereniging (HAV) afdeling Noord.

AUTO'S EN ORGELS

Oude orgels en oude auto's, er zijn meer overeenkomsten dan je op het eerste gezicht zou denken. Het zijn apparaten vol techniek, er zijn pedalen, er zijn knoppen voor de bediening, er is een bank, er zit een motor in en eens in de zoveel tijd is er een restauratie nodig. Er bestaan verenigingen voor en er verschijnen tijdschriften over. Liefhebbers vertellen er hele verhalen over, noemen daarbij de naam van de maker en het bouwjaar en kunnen hun ogen niet afhouden van een glimmend front. Wel lopen de leeftijden ver uiteen: een oldtimer is een voertuig van 40 jaar of ouder, terwijl het jongste orgel dat in september wordt bezocht een instrument is van 124 jaar oud.

DE TOCHT

De tocht start in de Sebastianuskerk van Noordwolde bij het Huis-Freytag-Lohman-orgel. Dit instrument werd door Huis gebouwd rond 1650. In de 19^e eeuw werd het orgel door Freytag verkleind en door Lohman verder aangepast aan de eisen van die tijd. Langs toeristische wegen gaat de rit vervolgens naar de Petrus en Pauluskerk van Usquert. Hier wordt het orgel van Petrus van Oeckelen uit 1852 beluisterd en kunnen deelnemers een kijkje nemen onder de

motorkap van dit instrument. De volgende stop is in Pieterburen waar er gelegenheid is om te lunchen. Vervolgens wordt hier de Petruskerk met het Leichel-orgel uit 1901 bezocht. Ooit werd dit pneumatische orgel gezien als voorbeeld van een minderwaardig instrument uit de vervalperiode in de orgelbouw. Deze middag wordt duidelijk dat daar inmiddels heel anders over wordt gedacht. Hierna gaat de rit via smalle wegen naar de 50 meter hoge toren van Eenrum. Hier wordt het grote Lohman-orgel uit 1817 gepresenteerd. Ook kunnen deelnemers een kijkje nemen in de orgelkas. Tenslotte gaat de tocht via oude wegen naar de kerk van Niekerk (bij Ulrum), met een orgel uit 1883 van de Fa. P. van Oeckelen en Zonen. Na afloop kan er in Houwerzijl nog nagepraat worden bij de Theefabriek met een kop thee.

De organisten Jan Faber, Roelof Kuik, Dirk Molenaar en Hans Fidom vertellen kort iets over de kerken en de orgels. Vervolgens laten ze de instrumenten een kwartier klinken in aansprekende muziek die ook de liefhebbers van auto's zullen waarderen.

MEERIJDEN

Bezitters van een oldtimer, een auto van 40 jaar of ouder, kunnen meerijden met de tocht. Deelnemers moeten zich tevoren aanmelden bij de organisatie. Dit kan tot uiterlijk 30 augustus via oldtimers.orgels@hotmail.com.

De tocht is ongeveer 60 km lang en deelname is gratis. Alle consumpties zijn de hele dag voor eigen rekening. Bijdragen in de collectebussen voor onderhoud van de kerken en orgels worden zeer op prijs gesteld.

Hans Fidom: 'Alles gaat om klank'

Door: Albert Buursma | Beeld: Janna Bathoorn

Wat de titel van dit blad betreft kan deze bijdrage niet toepasselijker zijn: een vraaggesprek met 'orgelprofessor', hoogleraar orgelkunde aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, Hans Fidom, bij wie orgelklank centraal staat. Ook de locatie is passend: vlak bij zijn huidige woonplaats, het Groningse Houwerzijl: de Goede Herderkerk te Ulrum, waarmee hij een speciale band heeft.

ACHTERGROND

Ulrum is Fidoms geboorteplaats: 'Ik ben een paar straten hier verderop geboren. Daarna zijn we, toen ik nog klein was, verhuisd naar Houwerzijl. Hij groeide op in een gereformeerd-vrijgemaakt gezin. Vader Fidom was 'Hoofd der School', zoals dat toen heette. In 1973 verhuisde de familie naar Dronten. In de Flevopolder woonden nogal wat uit Groningen afkomstige boeren, die de toen 29-jarige Fidom sr. hadden gevraagd daar schoolhoofd te worden.

Moeder Fidom was nogal ambitieus; zoon moest op orgelles, evenals zijn vriendje Ronald, bij een jongen in het dorp: 'Ik ging als een speer; ik vond het fantastisch. Vanaf mijn 14de was ik kerkorganist in Dronten. Ik was daar snel klaar bij de orgelleraar. Vader vroeg Willem Hendrik Zwart, de markan-

te organist van de Bovenkerk in Kampen, of die een goede volgende leraar wist. Zwart deed alsof hij de vraag niet begreep en zei dat zijn zoon welkom was. Officieel duurden de lessen drie kwartier maar het werden wel eens drie uren. Soms was Zwart er niet en zei zijn vrouw: "Hier heb je de sleutel". Na zeven jaar Zwart wilde ik graag nieuwe muziek leren spelen en ging ik in de leer bij organist Jos van der Kooy van de Westerkerk in Amsterdam. Daar heb ik ook zeven jaar les gehad. Verder nog een jaar of vier bij Klaas Hoek in Friesland, die destijds naam maakte met premières van de grootste orgelwerken van de 20ste eeuw, vaak met de componisten erbij. Via hem kwam ik in contact met de muziek van Mauricio Kagel, John Cage en Ligeti, om er een paar te noemen.'

STUDIE EN PROMOTIE

Ondertussen ging Fidom in 1986 muziekwetenschappen studeren aan de Universiteit van Amsterdam en orgelkunde bij Ewald Kooiman, die in 1987 was benoemd tot hoogleraar aan de Vrije Universiteit Amsterdam. In 1993 studeerde hij cum laude af aan de Rijksuniversiteit Groningen: 'De universiteit had toen een studierichting "Algemene Letteren", met onder meer een "Vrije variant".

Koos je die, dan mocht je een eigen vakkenpakket samenstellen, mits je dat goed kon onderbouwen. Ik koos toen voor theaterwetenschap, kunstbeleid en muziekwetenschap bij Paul van Rijen.'

Na zijn studie ging Fidom zich bezig houden met pneumatische en elektro-pneumatische orgels in de vorm van promotieonderzoek aan de VU: 'In 2002 promoveerde ik bij Ewald Kooiman. Wat mij fascineerde waren de orgels van de latere 19de en de vroege 20ste eeuw, ook wel de "vervalperiode" genoemd. Er werd toen gebruik gemaakt van pneumatiek en elektriciteit voor de verbinding tussen toets en pijp, andere disposities en fronten, of soms hadden ze die niet eens. Mijn proefschrift ging in feite over "opzoeken van de randen"? Het 'morelen aan de randen', zoals Hans Fidom dat noemt, is een terugkerend thema. Tijdens zijn studie Theologie in Kampen was dat al het geval: 'Toen prof. drs. Meijer tijdens een discussie over rationaliteit en geloof meedeelde dat de Bijbel van kافت tot kافت waar was, was dat voor mij een moment van bezinning; om afstand te nemen.'

TERUG NAAR GRONINGEN

In 1989 keerde Fidom terug naar zijn geboortegrond. Met Mirjam Meerholz ging hij wonen in

‘KLANK, ALLES GAAT OM KLANK’
 Bij Hans Fidom speelt klank een allesoverheersende rol. Als tienjarige jongen ervoer hij het geluid dat Zwart onttrok aan het Hinsz-orgel in de Bovenkerk, overigens een ‘zusje’ van dat in de kerk van Leens, als ‘magisch’. ‘Bij Zwart moest ik uit deel zes van Folk Deans reeks “Harmonium” een Allegro spelen. Ik deed dat zo goed mogelijk volgens de bladmuziek. Hij duwde mij van de orgelbank, ging spelen en zei: “Zo kan het ook!” Toen dacht ik: “Wat gebeurt hier; wat is het geheim van die klank?” Bij mij was die veel minder mooi. Ik wist niet wat er gebeurde. De vraag die me sindsdien drijft is: “Hoe kan dat?” Wat maakt een reeks klanken tot overtuigende muziek?’

‘Bij een orgel gaat alles om de klank. Alle onderdelen werken daaraan mee. De omvang, historie en pluriformiteit van het orgel als instrument zijn bovendien uniek. Hoe werkt dat alles? Het gaat er mij om orgels zo goed mogelijk te begrijpen en ze met die kennis door te geven aan volgende generaties.’

Voor Fidom geldt dat ook voor orgels uit latere periodes: ‘Waarom zouden die minder zijn?’ Een mooi praktijkvoorbeeld is het Van Dam-orgel in de ‘Goede Herderkerk’ dat tot voor enkele jaren via een zogenaamde ‘schokbalg’ van wind werd voorzien. ‘Een vriendin had een beschuutbus met geld geërfd, dat ze aan goede doelen wilde besteden. Dat geld is deels gebruikt voor het herinstalleren van een echte balg in het orgel van deze kerk. De firma Bakker en Timmenga had er nog een liggen, heeft die op maat gemaakt en geïnstalleerd. Dat klinkt stukken mooier.’

TEN SLOTTE

Aan het einde van het interview kwam bij mij de vraag op hoe het

Houwerzijl. ‘Bij mijn terugkeer bleken veel mensen mij nog te kennen. Zo vroeg iemand mij in de supermarkt “Bist doe Hans Fidom” – “Ja” – “Kinst ook orgel bie ons speulen?”. Zo kwam ik terecht bij de Hervormde Kerk in dit dorp, met het toen recent gerestaureerde prachtige Lohmanorgel van 1806. Ik vind het belangrijk om in de gemeente, die inmiddels via ‘Samen op Weg’ is verhuisd naar de Goede Herderkerk met een Van Dam-orgel uit 1889, mee te draaien en bij diensten mee te doen als één van de vier organisten.’

ORGELPARK

In 2005 raakte Fidom betrokken bij het ‘Orgelpark’ in Amsterdam. Daar zit een bijzonder verhaal aan vast: ‘Het begon met een *maecenas*, Loek Dijkman, die in de verpakkingindustrie met de “Topa Groep” fortuin had gemaakt. Na zijn 50ste wilde hij een deel van zijn vermogen teruggeven aan de maatschappij. Zo kreeg Wageningen ‘Het Depot’, met een prachtige kunstcollectie rond het thema “torsen en fragmen-

ten”; in het grootste voormalige weeshuis in Nederland, in Leiden, werden organisaties op het gebied van kinderrechten ondergebracht, en in Amsterdam het ‘Orgelpark’, in de voormalige Parkkerk aan de rand van het Vondelpark. Dat begon feitelijk met een voor Dijkman karakteristieke vraag aan mijn collega Luijmes en mij: “Wat zijn jullie dromen?” Wij wilden beiden op een eigen manier werken aan het positioneren van het orgel als een bijzonder relevant instrument voor de 21ste eeuw. We hebben inmiddels acht pijporgels. Daarvan hebben we er vier nieuw gebouwd, waaronder één “hyperorgel”, dat wil zeggen dat het enerzijds zo historisch mogelijk is gebouwd en, hopelijk in dit geval, door Bach zou worden herkend als een instrument naar zijn smaak. Anderzijds is het voorzien van digitale techniek tussen toets en pijp, zodat iemand via een laptop erop kan spelen. Dat biedt een groep nieuwe musici de mogelijkheid daarmee te componeren en dat slaat wereldwijd aan.’

bij Hans Fidom met klanken is begonnen. Was hij zich daar al bewust van voordat hij die van orgels ervoer? Hij glimlacht: ‘Dat is leuk, want daar heb ik een bijzonder verhaalje bij: ik was als kind al gek op

auto’s. Het geluid van een VW-kever is bijvoorbeeld heel kenmerkend en mijn vader had een Renault 4 met een zeer herkenbaar mechanisch geluid. Als kleuter mocht ik bij verjaardagsvisites van de familie

mijn “kunstje” doen: autogeluiden herkennen door alleen te luisteren. Ik kon zelfs onderscheid maken tussen een Mercedes 200D en een 300D.’

SHORES-workshop in de dorpskathedralen langs de Waddenzee

Van 8 tot en met 10 september vindt in het piepjonge Werelderfgoedcentrum Waddenzee in Lauwersoog in het kader van het internationale onderzoeksproject SHORES een ambitieuze ‘klankworkshop’ plaats. Bij deze workshop zijn, vanwege hun belangwekkende historische orgels, onder meer de dorpskathedralen in Leens, Pieterburen en Uithuizen betrokken. SHORES wordt gefinancierd in het kader van het programma Creative Europe; het wordt uitgevoerd door de samenwerkende universiteiten in Aveiro (Portugal), Trondheim (Noorwegen) en Amsterdam (Vrije Universiteit). Het project heeft als doel de klanken van en rond Europa’s kustgebieden om te zetten in muziek en klankkunst, en zo de plaatselijke bevolking op een positieve en uitnodigende manier te betrekken bij de klimaatproblematiek die deze gebieden bedreigt.

De workshop in Lauwersoog bestaat uit het ‘juten’ van klank en geluid aan de Waddenzeekust om daar vervolgens in het WEC en de dorpskathedralen muziek mee te creëren in de vorm van een ‘Waddenhymne’. Meedoen aan de workshop kan, maar er zijn slechts beperkt plaatsen beschikbaar. Meer informatie is te verkrijgen bij Hans Fidom, leerstoelhouder Orgelkunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam en woonachtig in Houwerzijl: j.fidom@vu.nl.

De stem van de kathedralen van Eemsdelta weer contour en kracht geven

Artistiek leider Stichting Orgeldelta Henk de Vries over de waarde van samenwerking

Door: Thea Pol | Beeld: Jelte Oosterhuis

Op 23 mei 2024 werd de Stichting Orgeldelta opgericht, een samenwerkingsverband tussen de orgelcommissies in de gemeente Eemsdelta. Er is geen regio in de provincie Groningen, en daarbuiten, zo rijk aan historische orgels als juist daar. Internationaal bekend zijn ze, de orgels van Appingedam, Zeerijp, Loppersum, Farmsum. Maar ook de minder bekende orgels als die van Krewerd (op een-na oudste orgel van Nederland), Godlinze en Eenum (Schnitgerorgels), Leermens, Losdorp, Oosterwijtwerd, Holwierde en Bierum zijn bijzonder waardevol. Een rijk bezit, daarvan zijn niet alleen de orgelcommissies zich bewust, maar ook de gemeente. Zij stelde subsidie beschikbaar waardoor de Stichting een artistiek leider kon aanstellen die de komende drie jaar de tijd krijgt om deze belangrijke orgels onder de (welverdiende) aandacht van het publiek te brengen. Met de artistiek leider van de Stichting, Henk de Vries, had de redactie van *Klankjuwelen* een interview.

WAAROM DEZE STICHTING?

‘Het initiatief om de Stichting Orgeldelta op te richten werd zo’n twee jaar geleden genomen door het bestuur van het Lohmanorgel in Farmsum’ begint Henk het gesprek. ‘Bovendien had de gemeente tijdens de coronaperiode een subsidieregeling in het leven geroepen die tot doel had samenwerking tussen organisaties te bevorderen.’ Het initiatief viel in goede aarde bij de overige orgelcommissies in het gebied. Ook Henk, die Stef Tuinstra is opgevolgd als voorzitter van de Stichting Jacobuskerkconcerten Zeerijp, was enthousiast. ‘Het voordeel is dat je grotere evenementen kunt organiseren’, betoogt hij.

BELEID VAN DE STICHTING

Hoe gaat de nieuwe stichting te werk, wat is hun visie en hoe willen ze dat aanpakken? ‘Allereerst hebben wij een beleidsplan laten schrijven door prof. dr. Hans Fidom, onder andere hoogleraar orgelkunde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Dat beleidsplan is ons uitgangspunt. Onze vraag aan Fidom was: hoe zie jij deze regio?

Vervolgens ging het bestuur van de stichting aan de slag met het schrijven van een meerjarenwerkplan.’

De officiële presentatie van de Stichting Orgeldelta was tijdens een orgelexcursie op 21 september 2024. ‘De kerken van Zeerijp, Krewerd, Appingedam en Farmsum werden bezocht’, vertelt Henk, ‘waar ik de diverse orgels demonstreerde en Reint Wobbes uit Huizinge vertelde over de geschiedenis van de kerken.’ De excursie is goed bevalen want ‘ook in 2025 willen we deze organiseren.’

DOELEN VAN DE STICHTING

Henk vat het primaire doel van de stichting kort samen: ‘Ons doel is de stem van de kathedralen in Eemsdelta weer contour en kracht te geven.’ Daarvoor wil de stichting een aantal middelen inzetten:

- Wie zijn de eigenaren van de kerken en orgels? Dat zijn voor ons nadrukkelijk ook de omwonenden.
- Groninger Kerken heeft per dorp een commissie geformeerd, die als taak heeft om samen met hen jaarlijks laagdrempelige orgel-

ontmoetingen te organiseren.

- Via scholen en bijvoorbeeld sportverenigingen jeugd uitnodigen voor activiteiten.
- Promotie van de orgels door professionals, die de organisaties aansturen en de kwaliteit bewaken.

Deze doelen waren de reden dat Henk in mei 2024 is aangesteld als artistiek leider, eerst voor een periode van drie jaar met een eenmalige mogelijkheid tot verlenging van nog eens drie jaar.

Henk heeft veel zin in zijn nieuwe baan, die hij naast zijn overige werkzaamheden als organist en dirigent uitvoert. ‘We kunnen nu plannen ontwikkelen, die uiteraard moeten passen binnen het beschikbare budget. Vooralsnog is dat alleen de subsidie van de gemeente Eemsdelta maar voor grotere projecten en evenementen kunnen we ook elders subsidie aanvragen.’

BACHLINTWEEKEND

Enkele concrete plannen voor 2025 staan al op papier. ‘We willen in ieder geval, zoals al aangegeven, ook in 2025 een orgelexcursie organiseren’, licht Henk een tipje van de sluier op. Een ander idee is het organiseren van een zogenaamd Bachlintweekend. Het is in 2025 namelijk 275 jaar geleden dat Johann Sebastian Bach (1685-1750) overleed. De invulling van dit weekend is in grote trekken al bekend. ‘Ofschoon Bach op 28 juli overleed, willen we dit evenement wel eerder uitvoeren zodat de zomervakantie ons niet in de weg zit. We starten op een vrijdagochtend met het eerste concert in de Petrus & Pauluskerk in Loppersum met muziek van voorlopers van Bach, denk aan Buxtehude en Böhm. Vervolgens krijgen we een lezing, daarna een lunch. Op zaterdag is er een concert in de Nicolaïkerk in Appingedam met een

Henk de Vries, Artistiek leider Stichting Orgeldelta; Locatie: Berlagehuis Usquert; Foto: Jelte Oosterhuis

koor, daarna een diner en afsluitend een concert de kerk van Farmsum. In dit concert staat de vraag centraal: hoe keek men in de 19^e eeuw naar Bach? Wellicht kunnen we hiervoor extra subsidie krijgen van de gemeente.

Ook kijkt Henk alvast vooruit naar 2026. ‘We willen dan het thema ‘kathedralen op het platteland’ gaan uitwerken.’

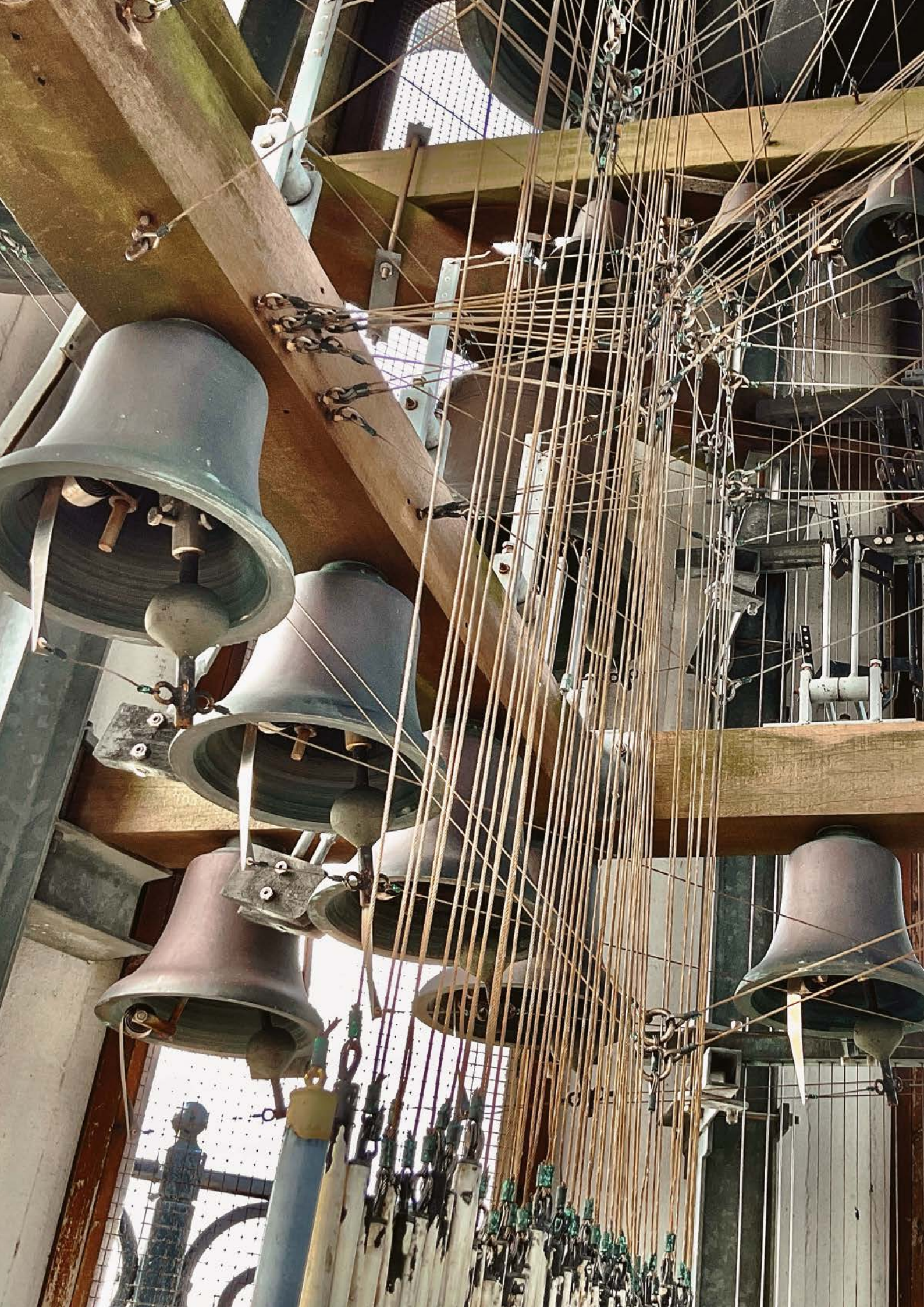
LIEFDE VOOR ORGELCULTUUR

Henk stelt zich veel voor van de samenwerking met lokale ondernemers zoals de horeca. En uiteraard is het IVAK in Delfzijl een belangrijke partner. ‘Daar zit veel potentieel’, weet Henk. ‘Leerlingen van dit instituut kun je een podium bieden, want muziek maken voor een groter publiek is leuk.’

Wat wil Henk na drie jaar artistiek leiderschap van de Stichting Orgeldelta bereikt hebben? Hij denkt even na en zegt dan beslist ‘na drie jaar zou ik graag willen dat er een grotere liefde voor de orgelcultuur is ontstaan. Kerkmuziek is belangrijk’ vindt Henk. ‘Het orgel is ooit begonnen als statussymbool voor een stad. Pas vanaf de 17e eeuw werd het ingezet als begeleidingsinstrument in kerkdiensten. De stad

Groningen was één van de eerste plekken in Nederland waar dat gebeurde.’ Weten wat een orgel is, is geen vanzelfsprekendheid (meer). Henk geeft een voorbeeld van een bezoeker aan een kerk (niet in de provincie Groningen overigens), die zich afvroeg waar het orgel was. ‘Het orgel was levensgroot aanwezig maar deze man had geen idee waar hij moest kijken.’ Hopelijk kunnen organisaties als Stichting Orgeldelta en ook de Stichting Gezamenlijke Orgelcommissies Het Hogeland, met wie goed wordt samengewerkt, bewerkstelligen dat het besef groeit dat het orgel een onmisbaar onderdeel is van ons gezamenlijk erfgoed en dat mensen zich daarvan bewust zijn. Buitenlandse orgelstudenten van buiten Europa weten het al. Zij komen graag naar Groningen om onze historische orgels te bespelen.

Voor meer informatie:
www.orgeldelta.nl.

Carillonbespelingen in de provincie Groningen 2025

Aan de herdenking van 80 jaar vrijheid wordt ook op de Groningse beiaarden een bijdrage geleverd. De ruim 1000 klokken in Groningen zijn een belangrijk cultureel bezit. Het handmatig bespeelde carillon (ook wel beiaard genoemd) is zelfs het enige volwaardige muziekinstrument van Nederlandse oorsprong. In 2014 is de beiaardcultuur in Nederland op de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland geplaatst.

De Stichting Klokkenspel Groningen, het samenwerkingsverband tussen plaatselijke beiaard- en luidklokkeninstanties in de provincie Groningen, heeft als doel bekendheid te geven aan dit belangwekkende klokkenbezit. Een cd met opnames van alle zeven carillons in de provincie Groningen is te bestellen voor € 5,- bij het secretariaat van de S.K.G.: Parallelweg 4, 9986 ST Beerta of via info@stichting-klokkenspel-groningen.nl.

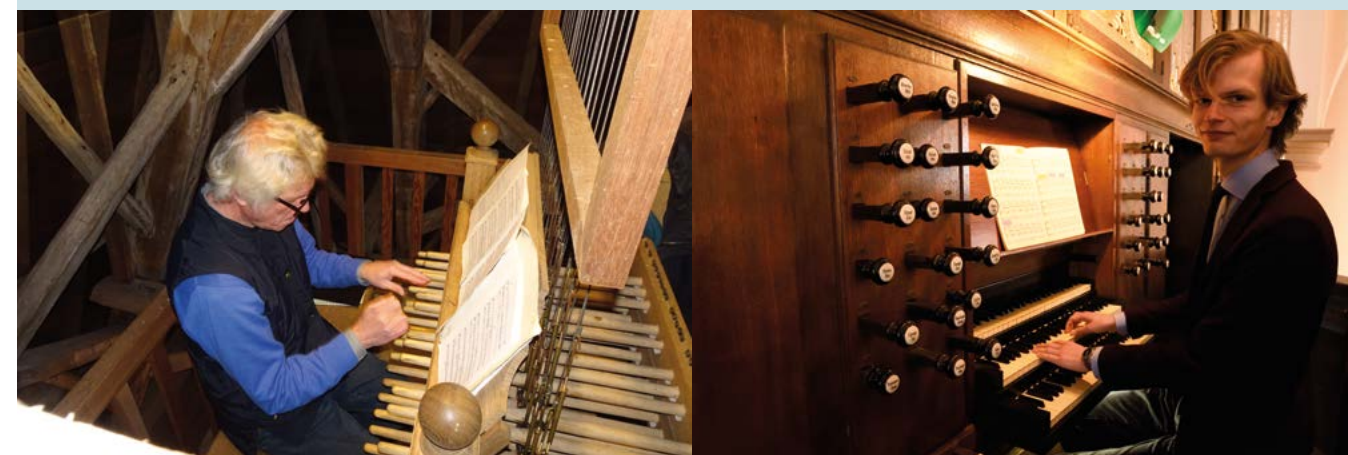
OPEN TORENDAG

De jaarlijkse Open Torendag valt dit jaar op zaterdag 14 juni. Op die dag zijn tussen 13:00 en 16:00 uur de carillons in de torens te Appingedam, Groningen (Martini), Heiligerlee, Middelstum, Veendam en Winschoten gratis te bezichtigen. Deskundige beiaardiers zullen aanwezig zijn om uitleg te geven over de instrumenten en het beiaardspel te demonstreren. Op die middag is, dankzij de medewerking van vele vrijwilligers, ook een groot aantal torens met interessante luidklokkenensembles te bezichtigen. Ook op Open Monumentendag (13 en 14 september) zijn sommige carillons te bezoeken.

EXCURSIE

De jaarlijkse excursie van de Stichting Klokkenspel Groningen vindt begin oktober plaats. In de voor iedere belangstellende gratis, met eigen vervoer mee te maken, ontdekkingstocht staat dit jaar Middelstum centraal. Voor nadere informatie en voor opgave voor deze excursie: secretariaat van de S.K.G.

Voor het programma zie p.28

(links) Henk Veldman achter het klavier van het Hemonycarillon; foto: commissie Hemony Beiaard Middelstum;
(rechts) Bob van der Linde; foto: beeldarchief Erfgoedpartners

Beiaardbespelingen in 2025

Appingedam Nicolaïtoren (www.museumstadappingedam.nl/stichting-damster-klokkenspel)
april tot en met september wekelijks op zaterdag 11:00 uur Adolph Rots.
Bijzondere bespeling: 5 mei 15:15 uur Vincent Hensen-Oosterdijk en Adolph Rots, 4-mains concert in het kader van 80 jaar vrijheid in Groningen.
26 juli, 9 augustus en 23 augustus 15:00 uur Adolph Rots ‘zomerconcerten op zaterdagmiddag’

Groningen Martinitoren (www.martinicarillon.nl)
wekelijks op dinsdag 12:00 uur: Bob van der Linde en zaterdag 11:00 uur Maurits Bunt
Bijzondere bespelingen:

26 april Maurits Bunt	Koningsdag
5 mei Maurits Bunt	80 jaar vrijheid in Groningen
28 augustus Bob van der Linde	Groningens Ontzet/Bommen Berend
11 november Bob van der Linde	Sint Maarten
15 november Maurits Bunt	intocht Sinterklaas
11 en 18 december 19:00 uur	Kerstspecial

Groningen Academietoren
wekelijks gedurende het academisch jaar op dinsdag 10:00 uur Bob van der Linde
bespeling: Bob van der Linde sluiting en opening Academisch Jaar nader aan te kondigen

Heiligerlee Klokengieterijmuseum (www.museaheiligerlee.nl/klokkengieterijmuseum)
incidentele bespeling nader aan te kondigen

Middelstum Hippolytustoren (www.carillonmiddelstum.nl)
op de eerste zondag van de maand 15:00 uur Henk Veldman
Bijzondere bespelingen Henk Veldman: 26 februari, 18 mei, 20 juli, 17 augustus, 15:00 uur

7 juni 13:00-17:00 uur	Open Torendag
13 september 10:00-17:00 uur	Open Monumentendag

Concerten op zondagmiddag door gastbeiaardiers

22 juni 15:00 uur	Wim Ruitenbeek
24 augustus 15:00 uur	Arie Abbenes

Veendam toren Grote Kerk (www.stichtingcarillonveendam.nl)
wekelijks op donderdag 14:00 uur: Vincent Hensen-Oosterdijk
Bijzondere bespeling: Vincent Hensen-Oosterdijk nader aan te kondigen

Winschoten Olle Witte
vrijdag 16:00 uur: Vincent Hensen-Oosterdijk 14 en 28 maart, 11 en 25 april, 16 en 30 mei, 6, 13, 20 en 27 juni, 11 juli (zomerbespeling), 1 en 22 augustus (zomerbespeling), 5, 12, 19 en 26 september, 10 en 24 oktober, 7 en 21 november, 5 december (Sinterklaas)

Bijzondere bespelingen Vincent Hensen-Oosterdijk:

2 mei	Koningsdag/Bevrijdingsdag
14 juni 13:00 uur	Open Torendag
13 september	Open Monumentendag
medio december	Kerstbespeling

37^e Orgelconcours
Stichting Groningen Orgelland

Zaterdag 25 oktober 2025

Op zaterdag 25 oktober 2025 wordt het SGO orgelconcours gehouden in de Martinikerk in Groningen. Het is een unieke kans voor de orgelliefhebbers om op dit wereldberoemde orgel in de Martinikerk te Groningen te mogen spelen.

Het concours heeft drie categorieën: tot 18 jaar, van 18 tot 25 jaar en vanaf 25 jaar. Het gaat om deelnemers die geen conservatoriumopleiding hebben gevolgd of na september 2024 zijn gestart. De organisatie streeft naar zeven deelnemers per categorie. Vóór 15 juni wordt teruggekoppeld wie er wordt toegelaten.

Tijdens de voorronden spelen de deelnemers ongeveer tien minuten orgelliteratuur, maximaal twee orgelstukken per deelnemer. De deelnemer is vrij in de keuze van het te spelen werk! Uit de voorronden worden uit elke categorie een finalist gekozen. In de finale speelt men nog eens het stuk uit de voorronde. In overleg zal er studietijd voor de deelnemers worden georganiseerd. De jury bestaat uit Hayo Boerema (organist Laurenskerk Rotterdam), Sietze de Vries (organist Martinikerk Groningen) en Erwin Wiersinga (organist Martinikerk Groningen).

PRAKTISCHE INFORMATIE

Aanmelden
Geef je op bij Hilda Rodenboog (E: hildarodenboog@gmail.com T: 06-13955540)

Kosten
Deelnemers: tot 18 jaar gratis; van 18 tot 25 jaar € 25,00; vanaf 25 jaar € 50,- maximaal twee registranten hebben vrije toegang
Publiek: dagkaart € 10,00; uitsluitend finale € 7,50; jeugd tot 18 jaar gratis.
De voorronden starten zaterdag 25 oktober om 9:00 uur. De finale is om 15:30 uur.
Publiek is de hele dag welkom.

(v.l.n.r.) Erwin Wiersinga; foto: eigen foto, Hayo Boerema; foto: eigen foto, Sietze de Vries; foto: eigen foto

Tiende editie voor het Schnitgerfestival

Door: Elsbeth Mulder

Met het thema 'Op weg naar 100 jaar vrijheid' viert het Schnitgerfestival alweer de tiende editie. Het festival haakt daarmee aan bij het herdenkingsjaar '80 jaar vrijheid Groningen'. Van 16 tot en met 19 oktober zullen vooral Groninger musici en artiesten zich laten horen op en rondom de monumentale orgels van de stad.

Het was in 2013 dat een aantal orgelcommissies de handen ineensloeg om met een muziekfestival de schijnwerpers op de Groninger orgels te richten. Dat werd het Schnitgerfestival. Een weekend lang voorstellingen en concerten rond de drie Schnitger-orgels van de stad: in de Akerk, de Martinikerk en de Pelstergasthuiskerk. Het publiek stroomde toe en het festival kreeg veel aandacht in de pers: de orgels waren even 'trending', zouden we nu zeggen. Een succes!

SPRAAKMAKEND

In de edities die volgden wist het festival steeds grote namen te programmeren. Beroemde koren als Tenebrae en de Tallis Scholars trokken volle kerken, net als de Nederlandse Bachvereniging en in de vorige editie nog blokfluitist Lucie Horsch. We hoorden gerenommeerde organisten als Bernard Winsemius, Wolfgang Zerer en Liuwe Tamminga. Daarnaast waren er ook spraakmakende acts, zoals van Urban House, die orgel combineerde met hiphop, en de voorstelling 'Tango! Piazzolla', met orgel, bandoneon en tangodansers.

VERHALEN VAN VRIJHEID

De tiende editie biedt wederom een bonte variatie aan muziek en voorstellingen. In het openingsconcert horen we de *Messe Solennelle* van Hayo Boerema, een mis voor koor, orgel en slagwerk, met op het Martiniorgel de componist zelf. Leo van Doeselaar bespeelt het Martini koororgel in een concert met hoboïst Rodrigo López Paz, Erwin Wiersinga en Leonore Lub ver-

zorgen het wandelconcert en in de Lutherse Kerk speelt het orgeltrio ZOOE swingende jazz.

Het thema 'Op weg naar 100 jaar vrijheid' laat van zich spreken in de ontroerende kindervoorstelling 'Verhalen van Vrijheid' van verteller Frank Belt en organist Eeuwe Zijlstra in de Akerk. Eveneens in de Akerk is de feestelijke afsluiting van het herdenkingsjaar '80 jaar vrijheid Groningen'. Tijdens deze slotmanifestatie voor alle Groningers treedt een reeks van musici, dansers en performers op die samen het verhaal van onze kwetsbare vrijheid vertellen. Presentator is spoken word-artiest Sharon Doelwijt en de muzikale begeleiding is in handen van Eeuwe Zijlstra op het orgel en Jan Vermaning op trompet.

MARIAVERSERS

Een jubileum verdient natuurlijk een groots slotconcert en dat krijgt het ook. Op zondag 19 oktober brengt het Luthers Bach Ensemble in de Martinikerk de beroemde Mariaversers van de 17e-eeuwse componist Claudio Monteverdi, een verzameling muziekstukken met een ongeken- de rijkdom aan stijlen en vormen, waaronder overweldigende koordelen, virtuoze solo's en duetten en instrumentale intermezzi. Het Martiniorgel krijgt een prominente rol toebe- deeld en wordt bespeeld door Vincent van Laar. Meer informatie via www.schnitgerfestival.nl

Het programma van het Schnitgerfestival vindt u op p. 32

Een nieuwe generatie orgelliefhebbers

Docent Annekor Top over de herwaardering van het orgel die begint bij de jeugd

Door: Rosa Veldman | Beeld: Jelte Oosterhuis

De provincie Groningen kent een rijke orgelcultuur. Behalve in Ostfriesland, zijn er nergens ter wereld zoveel historische orgels zo dicht bij elkaar te vinden. En getuige de vele concerten en bespelingen die er jaarlijks worden gegeven, is het instrument zeker niet in onbruik geraakt. Wat ook opvalt: de gemiddelde leeftijd van het publiek ligt vrij hoog. Bloeit de orgelcultuur over vijftig jaar ook nog wel?

ERVAREN AMATEURORGANIST
Als het aan Annekor Top ligt wel. Doordeweeks is hij docent economie en aardrijkskunde aan het Gomarusscollege (afdeling Magnolia in Groningen) en in het weekend een bevlogen en ervaren amateur-organist. Het woord ‘amateur’ moet maar even tussen haakjes worden gezet, want in Leeuwarden volgde hij, net als vele andere amateurs, een vakopleiding van drie jaar tot organist. Twee zondagen per maand bespeelt hij het orgel in de Goede Herderkerk in Grootegast en ook elders in de regio bespeelt hij orgels. Tot dusver waren die twee werelden gescheiden, totdat de schoolleiding van het Gomarusscollege hem vroeg een cursus op te zetten in het kader van Talentontwikkeling.

TALENTONTWIKKELING
Talentontwikkeling kan om van alles gaan: sport, techniek, Groninger taal of kunst en cultuur bijvoorbeeld. ‘Mij werd gevraagd om ‘iets’ met muziek te doen. De schoolleiding dacht zelf aan een koor, maar mijn hart ligt ergens anders’ vertelt Top. Ingegeven door zijn eigen passie voor orgels en orgelmuziek opperde hij een workshop rondom orgels. ‘In het orgel komt veel samen. Muziek natuurlijk, maar ook techniek en ruimtelijk inzicht. Bovendien hoort het orgel, doordat de ‘orgeldichtheid’ in Groningen zo hoog is, echt bij de Groningse cultuur. Dat vind ik belangrijk.’

De workshops die worden gegeven in het kader van talentontwikkeling bestaan uit drie lessen van anderhalf uur. De leerlingen volgen drie keer per jaar een workshop. Ze moeten zichzelf intekenen. Meestal zijn dat bij de workshop van Annekor Top tussen de acht en twaalf leerlingen. ‘De leerlingen die zich intekenen zijn ofwel oprecht geïnteresseerd, of worden bij mij ingedeeld omdat ze geen keuze hebben kunnen maken tussen de workshops. Bij die laatste groep kinderen is het altijd even spannend wat ze ervan gaan vinden. Doen ze

leuk mee, of blijven ze hangen in onverschilligheid? Ook die leerlingen zijn vaak positief verrast als ze de workshop volgen’ zegt Top.

DOE-ORGEL BOUWEN
Tijdens de eerste les luisteren ze via YouTube naar orgelmuziek van het orgel in de Martinikerk in Groningen en naar een digitaal orgel. Ze vergelijken de klanken met elkaar. ‘Het digitale orgel benadert steeds preciezer een echt orgel. Al zijn er natuurlijk ook kenners die het verschil nog altijd goed kunnen horen.’ De muziek zet hij expres heel erg hard. ‘Een leerling zei eens tegen mij: “meneer, de muziek gaat

Maak van een wortel een orgelpijp; foto: beeldarchief Erfgoedpartners

Schnitgerfestival 2025 – tiende editie

Programma

Donderdag 16 oktober

Openingsconcert	Hayo Boerema (orgel)	20.00 uur	Martinikerk
-----------------	----------------------	-----------	-------------

Vrijdag 17 oktober

Kleintje Schnitger	‘Verhalen van Vrijheid’ Frank Belt (verteller), Eeuwe Zijlstra (orgel)	10.30 uur	Akerk
Orgelexcursie ‘Oldambt’	o.l.v. Sietze de Vries en Reint Wobbes Vertrek Kardingse P&R	11.00-16.30 uur	
Wandelconcert	Erwin Wiersinga en Leonore Lub	19.30 uur	Martinikerk/ Akerk
Jazzconcert	Orgeltrio ZOOE	22.00 uur	Lutherse Kerk

Zaterdag 18 oktober

Orgelmasterclass	Jochem Schuurman	10.30-12.30 uur	Martinikerk
Carillon-concert	Maurits Bunt of Bob van der Linden	12.00 uur	Martinikerk
Koororgel & hobo	Leo van Doeselaar en Rodrigo López Paz	13.00 uur	Martinikerk
Slotmanifestatie ‘Groningen 80 jaar vrijheid’	m.m.v. vele artiesten, o.a. Eeuwe Zijlstra, Jan Vermaning, Sharon Doelwijf, Cissy Gressmann, Judith Pranger	20.00 uur	Akerk

Zondag 19 oktober

Stedelijke Cantatedienst	Agricola Consort o.l.v. Jaap de Kok, The Northern Consort, Sietze de Vries (orgel)	10.00 uur	Martinikerk
Jong talent ‘in concert’	orgelstudenten Prins Claus Conservatorium	13.00 uur	Pelstergasthuiskerk
Monteverdi: ‘Mariavespers’	Luthers Bach Ensemble	15.00 uur	Martinikerk

Kinderen bezig met een orgelworkshop; foto: beeldarchief Erfgoedpartners

door mijn maag”. Orgelmuziek laat zich echt fysiek beleven door de trillingen die de klanken veroorzaken. Dat ervaren ze ook tijdens zo’n les.’

Tijdens de tweede les bouwen ze het doe-orgel. Het doe-orgel is een houten mini-orgel dat te leen is bij Erfgoedpartners | Centrum Groninger Taal & Cultuur en onder leiding van een deskundige door kinderen zelf in elkaar gezet mag worden. Het bestaat uit honderden onderdelen. Op het Gomarusscollege bouwen de leerlingen het orgeltje in anderhalf uur tijd op. ‘Je merkt meteen welke leerlingen technisch inzicht hebben. Voor hen is dit de leukste les, ook als ze weinig met muziek hebben. Ik ben zelf niet erg technisch. Waar ik nog bezig ben met de handleiding door te spitten, hebben deze leerlingen al door welk onderdeel op welke plek thuishoort’ vertelt Top.

Tijdens de laatste les bezoeken ze een kerk met een echt orgel. ‘Meestal gaan we naar de Fonteinkerk aan de Eikenlaan. Deze

kerk is dichtbij de school en heeft een prachtig neo-barokorgel uit 1961 van Mense Ruiter met een bijzondere klank. Soms wijken we uit naar de Nieuwe Kerk. Bij beide kerken worden we altijd hartelijk onthaald.’ Tijdens deze les mogen de leerlingen zelf op het orgel spelen. Sommigen improviseren wat. Anderen spelen stukjes klassieke of eigentijdse muziek op het orgel. ‘Een stel leerlingen vroeg mij of zij hun blaasinstrumenten mochten meenemen naar deze les. En natuurlijk mocht dat van mij! Ik vind het prachtig om te zien wat er ontstaat als leerlingen zelf met initiatieven komen.’

ORGEL EN TECHNIEK

Na afloop wordt de leerlingen gevraagd de workshop te beoordelen. ‘Gemiddeld geven ze de workshop een 8, en dat vind ik een heel mooi resultaat.’ Ook de kinderen die bij de workshop van Top zijn ingedeeld omdat ze geen keuze konden maken geven aan

de workshop toch heel interessant te vinden. ‘Sommige leerlingen hebben niet zoveel met muziek, maar zijn misschien wel heel goed in techniek. Tijdens deze workshop ontdekken ze dat techniek ook een heel belangrijk onderdeel is van het orgel. Tijdens de laatste les mogen ze het mechanisme in het orgel bekijken, en dat vinden ze vaak heel indrukwekkend.’ De leerlingen zijn sowieso vaak onder de indruk van het instrument. ‘Het is groot en mooi, bestaat uit talloze onderdelen en brengt een grandioos geluid voort. Het is in feite een heel orkest dat door één persoon aangestuurd wordt. Zeker als je nog niet eerder een orgel in het echt hebt gezien of gehoord is dat een bijzondere ervaring.’

ORGELLIEFDE DOORGEVEN

Hoe je een stel pubers geïnteresseerd krijgt in het orgel, is dus niet eens zo ingewikkeld als het aan Annekor Top ligt. ‘Er is een generatie die het orgel niet meer ziet zitten. Het instrument is moeilijk los te zien van de kerk, waar dikwijls afscheid van is genomen. Daardoor kunnen ze de liefde voor het orgel als instrument en orgelmuziek ook niet doorgeven aan hun kinderen.’ Daarom pleit Top voor een ruimere inzet en presentatie van het orgel. ‘Je kan het instrument voor zoveel meer gebruiken dan voor alleen religieuze of klassieke stukken. Je kan er ook eigentijdse muziek op spelen, of liever zelfs: eigentijdse stukken voor componeren.’ Als voorbeeld geeft hij een stuk dat naar aanleiding van de brand in de Notre Dame werd gecomponeerd. ‘Dat soort stukken, die reflecteren op belangrijke of ingrijpende gebeurtenissen vandaag de dag, zorgen ervoor dat het orgel als instrument relevant blijft.’

TECHNISCHE GEGEVENS

Gemaakt en gebonden:

Omvang: p/m 200 pagina's

Formaat: 240 x 240 mm

Papier: 135 gr.

Uitgever: Uitgeverij Profiel

www.profiel.nl

Vormgeving: NoordPloof Producties

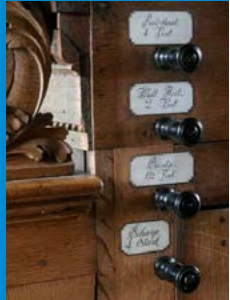
Druk: Scholma Print & Media

In mei 2025 verschijnt het boek

Albertus Anthoni Hinsz (1704-1785)
Een actueel overzicht van zijn werk

In het zo rijk van orgels voorziene Nederland nemen de instrumenten van de uit Hamburg afkomstige orgelmaker Albertus Anthoni Hinsz een belangrijke plaats in door hun uitzonderlijke kwaliteit. Hinsz kwam in 1728 naar Groningen en werd meesterknecht van Franz Caspar Schnitger. Van zijn eerste orgel als zelfstandig orgelmaker (Zandeweer 1731) tot zijn laatste (Uithuizermeeden 1785) is er sprake van een constante kwaliteit en een hoog niveau van ambachtelijkheid en creativiteit.

PROFITEER VAN DE INTEKENKORTING

STICHTING GRONINGEN ORGELLAND

1-DAAGSE-EXCURSIE

Op zaterdag 14 juni organiseert de Stichting Groningen Orgelland een excursie samen met de Groningse afdeling van de KVOK. Piet Groenendijk zal inleidingen en klankdemonstraties verzorgen en Vincent van Laar zal literatuur spelen.

Het programma is als volgt:

10.30 uur: Hinsz-orgel Meeden (ontvangst met koffie en thee)

12.00 uur: Lunch in Scheemda

13.00 uur: Amoor-orgel Scheemda

14.30 uur: Witte-orgel Winschoten

Opgave en inlichtingen: Rudi Diekstra
diekstrar@gmail.com

Kosten: 40 euro (35 euro voor donateurs SGO en KVOK Groningen)

De kosten zijn inclusief lunch en programmaboekje

Deelname met eigen vervoer

Orgelmakerij Van der Putten

hoort nu bij

Orgelbau-Kirschner

nieuwbouw | restauratie | onderhoud |

Hauptstraße 24 | D-26826 Weener | 0049 4951 1095
info@orgelmakerij.nl • orgelmakerij.nl • 06 22 90 94 79

Overzicht orgelactiviteiten 2025

Onder voorbehoud van wijzigingen, kijk voor actuele informatie op www.erfgoednieuws.nl

Datum	Naam evenement	Organist	Locatie	Plaats	Aanvangstijd	Kosten
Maart						
21-03-2025	Bachnachtconcert	Jan Liebermann	Lutherse Kerk	Groningen	21:30	€ 12,00 / € 15,00
April						
12-04-2025	Orgelconcert	Peter Westerbrink	Akerk	Groningen	20:00	€ 12,50
13-04-2025	Passieconcert Winschoter Kamerkoor	Ellen Klopstra	Magnuskerk	Bellingwolde	16:00	€ 15,00
21-04-2025	Paasconcert	Eeuwe Zijlstra	Mariakerk	Uithuizermeeden	20:00	€ 15,00
25-04-2025	Koningsnachtconcert Roder Jongenskoor	Marc Fitze	Lutherse Kerk	Groningen	21:30	€ 12,00 / € 15,00
26-04-2025	Koningsdagconcert	orgelstudenten Prins Claus Conservatorium	Nieuwe Kerk	Groningen	15:00	€ 10,00
Mei						
08-05-2025	Symposium Is er toekomst voor het Nederlandse huisorgel?	Divers	Petruskerk	Leens	10:00 - 17:00	€ 12,50 / € 25,00
09-05-2025	Excursie Is er toekomst voor het Nederlandse huisorgel?	Annemiek Zeldenrust	Divers	Divers		€ 20,00
10-05-2025	Excursie Hinsz in de spotlights	Divers	Divers	Divers	9:00	€ 55,00 / € 60,00
10-05-2025	Orgeldag Noord-Nederland	Divers	Divers	Noord-Nederland	10:00	€ 22,50
10-05-2025	Orgelconcert Hinsz in de spotlights	Sander van den Houten	Petruskerk	Leens	16:30	€ 10,00 / € 12,50
10-05-2025	Orgelconcert	Harm Hoeve	Magnuskerk	Bellingwolde	19:30	€ 10,00
16-05-2025	Orgelconcert	Stef Tuinstra	De Lichtbron	Stadskanaal	20:00	€ 10,00
17-05-2025	Masterclass Leo van Doeselaar	Leo van Doeselaar	Martinikerk	Groningen	10:00	€ 25,00
17-05-2025	Ingebruikname Van Oeckelen orgel Den Andel + orgeltocht	Divers	Dorpskerk	Den Andel	10:30	gratis
17-05-2025	Orgelconcert Willeke Smits	Willeke Smits	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
17-05-2025	CD-presentatie	Mannes Hofsink	Nieuwe Kerk	Groningen	16:30	gratis
17-05-2025	Orgelconcert	Maurits Bunt	Farmsumerkerk	Farmsum	20:00	€ 10,00
24-05-2025	Orgelconcert	Sietze de Vries	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
24-05-2025	Orgel-Plusconcert	Matthias Havinga	Sebastianuskerk	Noordwolde	20:00	€ 12,50
25-05-2025	Concert in de serie Jonge musici	orgelstudenten Prins Claus Conservatorium	Nieuwe Kerk	Groningen	15:00	€ 10,00
30-05-2025	Mendelssohn & Schumann concert	Erwin Wiersinga	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50
31-05-2025	Orgelconcert	Jochem Schuurman	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
Juni						
07-06-2025	Orgelconcert	Cor Ardesch	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
07-06-2025	Orgelconcert	Peter Westerbrink	Dorpskerk	Midwolda	20:00	€ 12,00
14-06-2025	Inloopconcert Open Torendag 14 juni	Trienke Hartog	Sebastianuskerk	Noordwolde	16:00	gratis
14-06-2025	Orgelconcert	Bart Jacobs	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
15-06-2025	Orgelconcert	Laurens de Man	Nicolaïkerk	Appingedam	15:30	€ 10,00
15-06-2025	Orgelconcert	Rob Brunekreeft en Pieter Shaw	Magnuskerk	Bellingwolde	16:00	€ 10,00
20-06-2025	Orgelconcert	Gert van Hoef	De Lichtbron	Stadskanaal	20:00	€ 10,00
21-06-2025	Kerk en Borg Uithuizen	Laurens de Man	Jacobikerk	Uithuizen	16:00	€ 14,00 / € 60,00
21-06-2025	Orgelconcert	Eeuwe Zijlstra	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
21-06-2025	Orgelconcert	Bob van der Linde	Farmsumerkerk	Farmsum	20:00	€ 10,00
21-06-2025	Midzomernachtconcert	Hannes Minnaar	Lutherse Kerk	Groningen	21:30	€ 12,00 / € 15,00
22-06-2025	Muziek & Monument	Divers	Woldkerken	Oldambt	12:00	€ 30,00
22-06-2025	Mendelssohn & Schumann concert	Leonore Lub	Akerk	Groningen	20:00	€ 12,50
27-06-2025	Lunchconcert	Jan Willem Jonkman	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
28-06-2025	Marktconcert	Elena Fabris	Jacobikerk	Uithuizen	16:00	gratis
28-06-2025	Orgelconcert	Hayo Boerema	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
29-06-2025	Orgelconcert	Petra Veenswijk	Nieuwe Kerk	Groningen	15:00	€ 10,00

Datum	Naam evenement	Organist	Locatie	Plaats	Aanvangstijd	Kosten
Juli						
02-07-2025	Orgelconcert	Adriaan Hoek	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50 / € 15,00
04-07-2025	Lunchconcert	Márton Lénárt	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
05-07-2025	Orgelconcert	Janny de Vries	Pelstergasthuiskerk	Groningen	13:30	gratis
05-07-2025	Marktconcert	Frederik Kranemann	Jacobikerk	Uithuizen	16:00	gratis
05-07-2025	Orgelconcert	Bart Wuilmus	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
05-07-2025	Orgelconcert	Jochem Schuurman	Dorpskerk	Midwolda	20:00	€ 12,00
07-07-2025	Orgelconcert	Peter Westerbrink	Akerk	Groningen	20:00	€ 12,50
09-07-2025	Orgelconcert	Leo van Doeselaar	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50 / € 15,00
11-07-2025	Lunchconcert	Elena Fabris	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
11-07-2025	Zomeravondconcert	Christiaan Teeuwsen	Pancratiuskerk	Godlinze	19:30	€ 10,00
12-07-2025	Marktconcert	Annemiek Zeldenrust	Jacobikerk	Uithuizen	16:00	gratis
12-07-2025	Orgelconcert	Márton Lénárt	Pelstergasthuiskerk	Groningen	13:30	gratis
12-07-2025	Inloopconcert	Dirk Dreschler	Akerk	Groningen	15:30	€ 2,00
12-07-2025	Orgelconcert	Evert van de Veen	Magnuskerk	Bellingwolde	19:30	€ 10,00
12-07-2025	Orgelconcert	Arjen Leistra	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
14-07-2025	Orgelconcert	Christiaan Teeuwsen	Akerk	Groningen	20:00	€ 10,00 / € 12,50
16-07-2025	Orgelconcert	Andreas Jost	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50 / € 15,00
18-07-2025	Lunchconcert	Wietse Ouwejan	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
18-07-2025	Orgelconcert	Eric Koevoets	Sebastiaanskerk	Warffum	20:00	€ 10,00
19-07-2025	Orgelconcert	Pieter Pilon	Nicolaïkerk	Appingedam	11:30	gratis
19-07-2025	Orgelconcert	Eeuwe Zijlstra	Pelstergasthuiskerk	Groningen	13:30	gratus
19-07-2025	Orgelconcert	Dorien Schouten	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
19-07-2025	Inloopconcert orgelacademie	studenten Noordbroek Orgelacademy	Akerk	Groningen	15:30	€ 2,00
19-07-2025	Marktconcert	Chang Jong Lee	Jacobikerk	Uithuizen	16:00	gratis
20-07-2025	Inloopconcert orgelacademie	studenten Noordbroek Orgelacademy	Akerk	Groningen	15:30	€ 2,00
21-07-2025	Orgelconcert	Rien Donkersloot	Akerk	Groningen	20:00	€ 10,00 / € 12,50
23-07-2025	Orgelconcert	Sietze de Vries	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50 / € 15,00
25-07-2025	Lunchconcert	Annemiek Zeldenrust	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
25-07-2025	Orgeldemonstratie	Theo Jellema	Martinikerk	Groningen	15:00	€ 2,00
26-07-2025	Orgelconcert	Dirk Molenaar	Sebastianuskerk	Eenrum	12:30	gratis
26-07-2025	Orgelconcert	Trienke Hartog	Pelstergasthuiskerk	Groningen	13:30	gratis
26-07-2025	Inloopconcert	Job van Boven	Akerk	Groningen	15:30	2
26-07-2025	Marktconcert	Leonard Schick	Jacobikerk	Uithuizen	16:00	gratis
26-07-2025	Orgelconcert	Minne Veldman	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
28-07-2025	Orgelconcert	Peter van der Zwaag	Akerk	Groningen	20:00	€ 10,00 / € 12,50
28-07-2025	Bach bij Kaarslicht	wordt later bekend gemaakt	Petruskerk	Zuidbroek	22:00	€ 15,00
30-07-2025	Orgelconcert	Wibren Jonkers	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50 / € 15,00
Augustus						
01-08-2025	Lunchconcert	Trienke Hartog	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
01-08-2025	Orgeldemonstratie Leo v. Doeselaar	Leo van Doeselaar	Martinikerk	Groningen	15:00	€ 2,00
01-08-2025	Zomeravondconcert	Leonore Lub	Pancratiuskerk	Godlinze	19:30	€ 10,00
02-08-2025	Orgelconcert	Vincent Hensen	Nicolaïkerk	Appingedam	11:30	gratis
02-08-2025	Inloopconcert	Piet Zuidhof	Akerk	Groningen	15:30	€ 2,00
02-08-2025	Meister muziekuur(tje)	Márton Lénárt	Mariakerk	Uithuizermeeden	16:00	gratis
02-08-2025	Orgelconcert	Adriaan Hoek	Petruskerk	Leens	20:00	10,00 / € 12,50
02-08-2025	Orgelconcert	Vincent Hensen	Dorpskerk	Midwolda	20:00	€ 12,00
03-08-2025	Orgelconcert	Ab Weegenaar en Sander van den Houten	Petruskerk	Leens	15:00	€ 10,00 / € 12,50
03-08-2025	Zomeravondconcert	Peter Westerbrink	Dorpskerk	Zandeweer	15:30	€ 10,00
04-08-2025	Orgelconcert	Stephan van de Wijgert	Akerk	Groningen	20:00	€ 10,00 / € 12,50
06-08-2025	Orgelconcert	Erwin Wiersinga	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50 / € 15,00
08-08-2025	Orgeldemonstratie	Erwin Wiersinga	Martinikerk	Groningen	15:00	€ 2,00

Datum	Naam evenement	Organist	Locatie	Plaats	Aanvangstijd	Kosten
09-08-2025	Orgelbespeling	Jan Luth	Sebastiaanskerk	Warffum	14:00	gratis
09-08-2025	Inloopconcert	Peter Westerbrink	Akerk	Groningen	15:30	€ 2,00
09-08-2025	Orgelconcert	Jan Hage	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
10-08-2025	Orgelconcert	Tim Veldman en Ada Pérez	Petruskerk	Leens	15:00	€ 10,00 / € 12,50
11-08-2025	Orgelconcert	Agnes Luchterhandt	Akerk	Groningen	20:00	€ 10,00 / € 12,50
15-08-2025	Lunchconcert	Leonard Schick	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
16-08-2025	Orgelconcert	Janny de Vries	Nicolaïkerk	Appingedam	11:30	gratis
16-08-2025	Orgelbespeling	Gerard van Reenen	Sebastiaanskerk	Warffum	14:00	gratis
16-08-2025	Orgelbespeling	Hans Nomen	Sebastiaanskerk	Warffum	14:00	gratis
16-08-2025	Inloopconcert	Wietse Ouwejan	Akerk	Groningen	15:30	gratis
16-08-2025	Orgelconcert	Diederik Blankesteyn	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 11,50
17-08-2025	Klavierconcert	Jochem Schuurman (Klavier) en Jitze van der Land (zang)	Petruskerk	Leens	15:00	€ 11,00 / € 12,50
22-08-2025	Lunchconcert	Oscar Rodriguez	Martinikerk	Groningen	12:45	€ 2,00
23-08-2025	Orgelconcert	Dirk Molenaar	Sebastianuskerk	Eenrum	12:30	gratis
23-08-2025	Orgelconcert	Maurits Bunt	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
28-08-2025	Bommen Berend-concert	Eeuwe Zijlstra en Jos ten Have (draaiorgel)	Nieuwe Kerk	Groningen	14:15	gratis
30-08-2025	Orgelconcert	Henk de Vries	Nicolaïkerk	Appingedam	11:30	gratis
30-08-2025	Orgelbespeling	Rudi Diekstra	Sebastiaanskerk	Warffum	14:00	gratis
30-08-2025	Orgelconcert	Una Cintina	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
September						
05-09-2025	Orgelconcert	Goor Ronald Ijmker	De Lichtbron	Stadskanaal	20:00	€ 10,00
06-09-2025	Oldtimerrit langs orgels	Divers	Divers	Het Hogeland	10:00	gratis
06-09-2025	Orgelconcert	Maarten Wilmink	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
13-09-2025	Orgeldemonstratie	Jelte Hulzebos	Lutherse Kerk	Groningen	13:00	gratis
13-09-2025	Monumentendagconcert	Tymen Jan Bronda	Lutherse Kerk	Groningen	16:00	gratis
13-09-2025	Open Monumentendag concert	wordt later bekend gemaakt	Martinikerk	Groningen	16:00	gratis
13-09-2025	Inloopconcert Monumentendag	Annemiek Zeldenrust	Sebastianuskerk	Noordwolde	16:00	gratis
13-09-2025	Orgelconcert	Erwin Wiersinga	Petruskerk	Leens	20:00	€ 10,00 / € 12,50
14-09-2025	Orgelconcert	Darija Schneiderova en Winfried Dalhke	Magnuskerk	Bellingwolde	16:00	€ 10,00
20-09-2025	Orgelexcursie	Divers	Divers	Eemsdelta	10:00	€ 50,00
20-09-2025	CD- & boekpresentatie De Jong & De Jong	Euwe en Sybolt de Jong	Martinikerk	Groningen	15:00	gratis
20-09-2025	Orgelconcert	Wietse Ouwejan	Farmsumerkerk	Farmsum	20:00	€ 10,00
27-09-2025	Masterclass Erwin Wiersinga	Erwin Wiersinga	Martinikerk	Groningen	10:00	€ 25,00
27-09-2025	Orgel-Plusconcert	Guus Janssen	Sebastianuskerk	Noordwolde	20:00	€ 15,00
27-09-2025	Mendelssohn & Schumann concert	Leo van Doeselaar	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 12,50
28-09-2025	Triple S & Minimal Music in Zeerijp	wordt later bekend gemaakt	Jacobuskerk	Zeerijp	16:00	€ 12,00
Oktober						
04-10-2025	Orgelconcert	Maarten Wilmink	Mariakerk	Uithuizermeeden	20:00	€ 12,50
04-10-2025	Orgelconcert	Ludolf Heikens	Dorpskerk	Midwolda	20:00	€ 12,00
12-10-2025	Orgelconcert	Toon Hagen	Nicolaïkerk	Appingedam	15:30	€ 10,00
12-10-2025	Mendelssohn & Schumann concert	Peter Westerbrink	Akerk	Groningen	20:00	€ 12,50
16-10-2025	Schnitgerfestival: openingsconcert	Hayo Boerema	Martinikerk	Groningen	20:00	€ 32,50
17-10-2025	Schnitgerfestival: Verhalen van vrijheid	Eeuwe Zijlstra en verteller Frank Belt	Akerk	Groningen	10:30	gratis
17-10-2025	Schnitgerfestival: orgelexcursie	Sietze de Vries	PR Kardinge	Groningen	11:00	€ 55,00
17-10-2025	Schnitgerfestival: wandelconcert	Erwin Wiersinga en Leonore Lub	Martinikerk	Groningen	19:30	€ 27,50
17-10-2025	Schnitgerfestival: jazzconcert	Orgeltrio ZOOE	Lutherse Kerk	Groningen	22:00	€ 20,00
18-10-2025	Schnitgerfestival: masterclass	Jochem Schuurman	Martinikerk	Groningen	10:30	€ 25,00 (deelname)

Datum	Naam evenement	Organist	Locatie	Plaats	Aanvangstijd	Kosten
18-10-2025	Schnitgerfestival: lunchconcert	Leo van Doeselaar, en Rodrigo López Paz (hobo)	Martinikerk	Groningen	13:00	€ 30,00
18-10-2025	Schnitgerfestival: Op weg naar 100 jaar vrijheid	Eeuwe Zijlstra e.a.	Akerk	Groningen	20:00	€ 15,00
19-10-2025	Schnitgerfestival: Cantatedienst	Sietze de Vries	Martinikerk	Groningen	10:00	gratis
19-10-2025	Schnitgerfestival: jong talent in concert	orgelstudenten Prins Claus Conservatorium	Pelstergasthuiskerk	Groningen	13:00	€ 10,00
19-10-2025	Schnitgerfestival: Mariavespers	Luthers Bach Ensemble en Vincent van Laar	Martinikerk	Groningen	15:00	€ 32,50
24-10-2025	Orgelconcert	Henk de Vries	De Lichtbron	Stadskanaal	20:00	€ 10,00
December						
20-12-2025	Festival of lessons and carols	Matthijs de Vreugd	Mariakerk	Uithuizermeeden	20:00	€ 15,00
26-12-2025	Kerst-Orgelconcert	Harm Hoeve	Farmsumerkerk	Farmsum	14:30	€ 10,00
31-12-2025	Oudjaarsconcert	Evan Bogerd	Lutherse Kerk	Groningen	01:00	€ 12,00 / € 15,00

Orgelcommissies in Groningen

Appingedam	Stichting Concerten Nicolaïkerk	Nicolaïkerk	Wim Havinga	reitsema.havinga@hetnet.nl	0596 624 109	
Groningen	Orgelcommissie St. Jozefkathedraal	St. Jozefkathedraal	Sjoerd Ruisch	sjoerdruisch@gmail.com	06 4606 2409	M.H. Trompstraat 25 9983 PN Roodeschool
Het Hogeland	Stichting Gezamenlijke Orgelcommissies het Hogeland	Diverse kerken	Albert Rodenboog	info@orgelshogeland.nl	06 53544743	orgelshogeland.nl Strengstraat 6 9965 PL Leens
Leens	Stichting Hinszorgel Leens	Petruskerk	Dida Noordhof secretariaat	info@hinszorgelleens.nl	06 29524240	Zr. Westerhofstraat 8 Leens
Uithuizen	Stichting Arp Schnitgerorgel	Jacobikerk	Bouwe Luurtsema	secretaris@arpschnitgerorgeluihuizen.nl	0595 433 306 of 06 51794730	Boukemahof 4 9981 MA Uithuizen
Wildervank	Monument- en concertcommissie Grote Kerk Wildervank	Grote Kerk	B.A. Leffers	info@walckerwildervank.nl	0598 615 268	Bareveldkade 5 9648 GW Wildervank

Dit zijn slechts enkele van de vele orgelcommissies in de provincie Groningen. We hebben enkel gegevens gepubliceerd van orgelcommissies die toestemming hebben gegeven voor publicatie

Foto: beeldarchief Groninger Kerken

16 T/M 19 OKTOBER 2025

SCHNITGER FESTIVAL GRONINGEN

info & tickets: www.schnitgerfestival.nl

Met o.a.

Hayo Boerema
Leo van Doeselaar
Rodrigo López Paz (hobo)
Leonore Lub
Erwin Wiersinga
Eeuwe Zijlstra
Jan Vermaning (trompet)
Het Luthers Bach Ensemble

Zonnewende concert

Jacobikerk Uithuizen

16.00 uur
21 juni '24

Organist Laurens de Man met solist
Gevolgd door een Warm Buffet
Aansluitend concert in de grote zaal van de Menkemaborg

Aanmelden verplicht via www.erfgoednieuws.nl

Marktconcerten in de Jacobikerk

16.00 uur

28 juni Elena Fabris orgel en klavecimbel (I)
5 juli Frederik Kranemann (D)
12 juli Annemiek Zeldenrust
19 juli Chang Jong Lee (Korea)
26 juli Leonard Schick (Ch)

www.arpschnitgerorgeluihuizen.nl

Menkemaborg

